

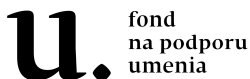
ŠKULTÉTYHO REČŇOVANKY

**Zborník
ocenených
prac
XXVII. ročníka
celoslovenskej
súťaže
vo vlastnej
literárnej
tvorbe**

2018

Hlavný partner projektu

Projekt „Škultétyho rečňovanky“ z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom podujatia.

Publikáciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Zborník reprezentuje výlučne názor autorov a fond nezodpovedá za obsah publikácie.

Podakovanie za podporu patrí spoluorganizátorom:
Mestu Veľký Krtíš, OZ Spoločnosti Augusta Horislava Škultétyho vo Veľkom Krtíši, Literárnemu informačnému centru v Bratislave, Vydavateľstvu FAMAart a Matici slovenskej.

© BBSK - Hontiansko-novohradská knižnica
A. H. Škultétyho Veľký Krtíš

ISBN 978-80-85577-47-1
EAN 9788085577471

Vyhodnotenie
XXVII. ročníka celoslovenskej súťaže
vo vlastnej literárnej tvorbe
„Škultétyho rečňovanky“

Odborná porota: Ján Petrík, predseda
PhDr. Ľubica Kepštová, člen
Peter Gajdošík, člen

Počet súťažiacich spolu: 122
z toho poézia: 63
próza: 59

Počet súťažných prác spolu: 247
z toho poézia: 171
próza: 76

Celkový počet ocenených autorov 24

Z toho počet ocenených autorov Škultétyho rečňovaniiek 17

Ceny Slniečka 2

Ceny Literárneho informačného centra 4

Cena JUDr. Petra Škultétyho 1

Slávnostné vyhodnotenie súťaže sa uskutočnilo
pod záštitou primátora mesta Veľký Krtíš
Ing. Dalibora Surkoša

Zoznam autorov ocenených prác XXVII. ročníka „Škultétyho rečňovaniek“

I. veková kategória

POÉZIA

1. Lehetová Kamila	ZŠ Košice, Drábová 3
2. Bodnáríková Alžbeta	ZŠ s MŠ Pohorelá
3. Arendáčová Júlia	ZUŠ J. Melkoviča Stará Ľubovňa

Cena Slniečka

Kollár Cyril Ján	ZŠ Gíraltovc
------------------	--------------

PRÓZA

1. Čurliková Liliana	ZŠ Gíraltovc
2. Vanek Radoslav	ZŠ Holíč, Školská 2
3. neudelené	

II. veková kategória

POÉZIA

1. Melcherová Katarína	ZUŠ J. Melkoviča Stará Ľubovňa
2. Wilmanová Tímea Anna	ZUŠ J. Melkoviča Stará Ľubovňa
3. Rusňáková Lenka	Gymnázium Topoľčany, Ul. 17. nov.

Cena Slniečka

Telváková Viktória	ZŠ s MŠ Stakčín
--------------------	-----------------

Cena Literárneho informačného centra:

Svoradová Alexandra	Gymnázium Topoľčany, Ul. 17. nov.
---------------------	-----------------------------------

PRÓZA

1. Ibrahim Marianna	ZŠ Topoľčany, Škultétyho 11
2. Babjáková Dorota	ZŠ Narnia, Banská Bystrica
3. Hirková Petra	ZŠ Moldava nad Bodvou, Čs. armády 15

Cena Literárneho informačného centra:

Hartl Andrej	ZŠ Galanta, Sídliisko SNP
Koritková Natália Monika	ZUŠ Karola Pádívého, Trenčín

III. kategória

POÉZIA

1. Šebestová Monika	Stredná odborná škola pedagogická
Modra
2. Martišková Magdaléna	Gymnázium Topoľčany, Ul. 17. nov.
3. Lazarčík Kristián	Stredná odborná škola Hlohovec

Cena Literárneho informačného centra:

Jaroš Marek	ZUŠ J. Melkoviča Stará Ľubovňa

PRÓZA

1. Bača Andrej	Gymnázium F. Švantnera, Nová Baňa
2. Kisoová Karin	Súkromná stredná umelecká škola
filmová Košice
3. Gálová Adriana	Gymnázium Topoľčany, Ul. 17. nov.

Cena JUDr. Petra Škultétyho

Pavlovová Sára	ZUŠ Veľký Krtíš

POÉZIA I. veková kategória

LEHETOVÁ KAMILA, 8 rokov

Čerešničky

Odtrhla som čerešničky,
vložíla ich do kapsičky.
Zopár z nich dám mamičke,
veď sú chutné, sladučké.

Poviem pri tom nežné slová,
lúbim ťa, ty mamka moja.
Vystískam ju, pusu dám,
však najlepšiu mamku mám.

Jarná nálada

Rozhodlo sa slniečko
roztancovať svet,
povolalo na lúku
každý jarný kvet.

Prikázalo vetríku
hudbou ich unášať,
do farebných srdiečok
lásku im vštepovať.

Bublina

Pozrite sa, milé deti,
bublina k nám z neba letí.
Rastie, rastie, bublinkuje,
od pýchy sa nafukuje.
Zanôtila tralalala,
na konári pristála.
Zrazu praskla, už jej niet,
plače za ňou celý svet.

Nechceme vojnu

Ja sa za vás postavím,
všetko pre vás urobím.
Vštepím kúsok radosti,
úsmev na tvár v tichosti.
Chcem vám pokoj zaručiť,
lásku pre vás zachrániť.
Vojna to je strašný hriech,
z detských tvári zmizne smiech.
Mier je ako vzácny kvet,
nech zaplaví celý svet.
K nebu prosby vysielam,
na všetkých sa spolieham.

BODNÁRIKOVÁ ALŽBETA, 9 rokov

KONVALINKY

Konvalinka tíško spinká
v záhradôčke – voňavá.
Jej lupienky obdivujem,
ovoniavam od rána.

Dnes som s láskou natrhala
celkom peknú kyticu,
aby som ňou potešila
svoju drahú mamičku.

Teraz milé konvalinky
vo vázičke bývajú
a nám doma po celý deň
pekne rozvoniavajú.

KAMARÁTI

V záhradôčke stojí sám
veľkomožný tulipán.
Od rána až do večera
sa tam len tak poneviera.

Prvosienka sa mu milá
nesmelo prihovorila:
„Nechceš byť môj kamarát?“
„Áno, budem veľmi rád!“

A tak veru, moji milí,
celé dni spolu trávili
pri hrách, smiechu, zábave
v kvetinovej záhrade.

MARGARÉTKY

Na lúke rozkvitli
biele margarétky,
aby potešili
rozšantené dietky.

Tie si ich do košíkov
rýchlo natrhali,
aby si z nich vence
pekné urobili.

Potom si venčeky
na hlávky dali,
aby sa pri speve,
tanci zabávali.

ARENDAČOVÁ JÚLIA, 10 rokov

bicyklovanie

keď mi vejú vlasy
keď na jar vidím pestrofarebné kvety
keď cítim vôňu stromov
špinavé chodníky
aj keď často padám
ale viem
že sa to naučím

sen

rozplýva sa vo mne
myšlienky plávajú
v mojej hlave
píšem
jedno slovo za druhým
bude z toho
snová báseň

jarné kvety

kvet je baletka
ktorej padá sukňa
padá
padá
a pritom tancuje

mamka

mamka je moje srdce
je so mnou prepojená
ako dážď a slnko
vždy niečo vznikne
zo slnka a dažďa dúha
zo mňa a mamky
láska

KOLLÁR CYRIL JÁN, 9 rokov

Zdravá záhrada

Počúvajte všetci milí,
čo Vám poviem v tejto chvíli.
Do záhrady si rád zájdem,
čo tam asi zdravé nájdem?
Cesnak, pór i cibuľu,
paradajky, fazuľu.

Ponáhľam sa medzi hriadky,
odtrhnúť si hrášok sladký.
Čo to na mňa pekne žmurká,
je to kôpor a či mrkva?
Zeleninu rád si dám,
preto zdravé očka mám.

Nepoviem Vám novinu,
najradšej mám malinu.
Pod kričkom už na mňa čaká,
svojou vôňou ma tiež láka.
Je to veľká dobrota,
to je predsa jahoda.

Môj jazýček rád ich má,
ktože mi ich natrhá?
Ja som chlapec ešte malý,
pomaly mi rastú svaly.
Rásť mi budú ostošešť,
Preto musím zdravo jesť.

Narodeniny

Pod veľkým, starým dubom,
ozýva sa známy bzukot.
Cestička, tam vedie úzka,
zbadáš na nej iste chrústa.

Rozpoviem Vám príbeh milý,
čo sa deje v tejto chvíli.
Oslava sa chystá veľká,
lebo sviatok má dnes lienka.

Motýle aj mušky malé,
lietajú si v poľnej tráve.
Z výšky vidia tam i tu,
či je všetko v poriadku.

Pavúk pletie krásnu sieť,
svetlušky ju zdobia hneď.
Čmeliak zbiera zlatý peľ,
podobá sa na kúpeľ.

Starý roháč kamarát,
na hostinu ide rád.
Cestou stretne húsenicu,
známu veľkú parádnicu.

Na oslavu spoza plotu,
už sa blíži rýchla rota.
Pri potoku na pníčku,
spieva svrček pesničku.

Včielky svojim sladkým smiechom,
vítajú už lienku medom.
Celou lúkou hudba znie,
radosť, smiech a šantenie.

PRÓZA I. veková kategória

ČURLIKOVÁ LILIANA, 10 rokov

Dobrodružstvo v Pártyslave

Medzi tromi kopcami a tromi dolinami sa nachádzala dedinka nazývaná Čučoriedkovo. Žili v nej všelijaké zvieratká a medzi nimi aj dvaja najlepšie kamaráti medveď Igi a zajac Hopkáč.

Títo dvaja kamaráti zo všetkého najradšej stále niečo vymýšľali. Raz chceli vystrojiť opekačku pre celú dedinu a skoro podpálili obecný úrad a naposledy, keď mal starosta narodeniny, tak mu tak veľmi falošne zaspievali pesničku, že všetci dedinčania po nich hádzali paradajky. Hotová katastrofa!

Jedného dňa, keď pršalo už od samého rána, mali Hopkáč s Igim veľmi zlú náladu. „V tej našej dedine je hrozná nuda! Je to tu malé a nič sa tu poriadne nedá robiť!“ sťažovali sa kamaráti. Ich náladu zrazu vylepšil Igi, ktorý zvolal: „Čo keby sme sa presťahovali do hlavného mesta, do Pártyslavy? Jeden kamarát mi raz hovoril, že už tam bol a je ta, super! Každý večer sú tam párty s celebritami. Do kina môžeš ísť kedy chceš a nájdeš si tam aj veľa nových kamarátov.“

Kamaráti sa ešte v ten večer rozhodli, že si aj oni chcú skúsiť, aké to je žiť vo veľkom meste. Pobalili si kufre a išli na vlak. Cestovali celú noc a ráno o 8:00 sa ocitli na hlavnej stanici v Pártyslave.

„To je úžasné! Pozri na tie budovy, aké sú obrovské!“ povedal Hopkáč. „Aha, a tam na kopci je ten slávny pártyslavský hrad! Poďme si to tam pozrieť!“ navrhol Igi. Išli jednou dlhokánskou ulicou a všade niečo obdivovali. Po niekoľkých hodinách si však uvedomili, že nevedia, kde sú a asi sa stratili. Rozhodli sa preto, že to sa niekoho opýtajú z domácich obyvateľov. Zastavili okoloidúcu mačku, ktorá na prvý pohľad vyzerala veľmi dôležito. „Neviete, prosím, kde sme?“ opýtal sa Hopkáč. „A vy ste odkiaľ prišli? Z nejakej dediny z konca sveta? Ha, ha, ha, ha,“ vysmiala sa im mačka. Obidvaja kamaráti zostali zaskočení. V ich dedinke sa k nim nikto takto pohrdavo nesprával. Rozhodli sa, že na to všetko zabudnú a nepokazia si svoju dobrú náladu.

Kráčali ďalej, až prišli ku koľajniciam. Tam stálo čosi, čo vyzeralo ako vlak. Ale nebol to vlak. Vlaky sú oveľa väčšie a toto bolo maličké. „Čo by to tak mohlo byť?“ čudovali sa kamaráti. „Veď to je električka! Čo ste ju ešte nikdy nevideli?“ povedal im nervózne akýsi cudzí pes. „Aha, ďakujeme,“ zahanbili sa Igi s Hopkáčom. Keď sa otvorili dvere električky, obaja do nej nastúpili. Vôbec nerozmýšľali, kam tá električka ide. Typickí Igi s Hopkáčom! Po pár minútach si uvedomili, že sa asi opäť stratili. Okrem nich bol v električke už iba nejaký slon. Opýtali sa ho: „Dobrý deň, nevíete náhodou kde sme?“ „Áno, ste na samom konci Pártyslavy, kde je iba pár domov a nič iné,“ povedal slon. „Čo budeme robiť? Mne sa veľmi cnie za domovom,“ povedal Igi. „Aj mne,“ povedal Hopkáč, „čo keby sme sa vrátili domov? Chýbajú mi naši kamaráti aj rodina.“ „Tak sa vráťme domov,“ rozhodol Igi a povedal, „dúfam, že sa na nás nebudú hnevať, že sme našou dedinou pohrdali a nazvali ju nudnou.“ „Dúfam, že nie,“ povedal smutne Hopkáč.

Vlak domov im išiel za dve hodiny. Medveď so zajacom mali čo robiť, aby to stihli. Na stanici si rýchlo kúpili lístok do Čučoriedkova. Len tak-tak to stihli. Vlak už čakal na odjazd a Igi s Hopkáčom do neho naskočili na poslednú chvíľu. Celú cestu

domov však ani oka nezažmúriili, tak veľmi sa báli, čo im v dedine povedia.

Keď ráno vystúpili z vlaku na stanici bolo veľa obyvateľov Čučoriedkova. Všetci sa čudovali, že Igi s Hopkáčom sú tak skoro doma. „Nejako ste sa v tej Pártyslave dlho nezdržali? Nebolo vám dobre?“ podpichovali ich kamaráti z dediny. Medveď so zajacom zostali zahanbení. „Máte pravdu. Je nám ľúto, ako sme sa správali. Veľmi ste nám všetci chýbali. Aj hlavne naša dedinka, pretože všade dobre, doma najlepšie,“ povedali Igi s Hopkáčom a všetkých svojich kamarátov a aj rodinu vyobjímali

VANEK RADOSLAV, 10 rokov

Príhody mojej prababky

Je to už veľmi dávno, vtedy bola babkina mamička ešte veľmi mladá. V tých časoch sa udiali čudésne príbehy, ktoré prababka rozprávala svojej babke a tá zasa nám – deťom a vnúčatám.

Ja prababku poznám len zo starých rodinných fotografií a spomienok našej mamy.

Porozprávam vám ich poporiadku:

Prababka ešte ako mladé deväťročné dievča osirela. Musela sa životom ťažko pretĺkať, aby ako tak prežila tú nepriazeň osudu a ťažké časy. Keď mala štrnásť rokov, ponúkli jej prácu služobnej až v ďalekom Vígľaši. V zámku pomáhala panej – žene správcu lesníkov. Často chodievala preberať zemiaky do ponurých, vlhkých a priam strašidelných pivníc pod zámkom. Rozprávala, ako sa vždy bála, keď musela pracovať v týchto tmavých podzemných priestoroch. Spočiatku pri vstupovaní do pivničných priestorov, pozorne načúvala všetkému, čo sa kde ozvalo. Aj tie najjemnejšie zvuky sa jej zdali

strašidelné. Bola si vedomá toho, že strach má veľké oči, no aj tak sa nevedela zbaviť pocitu nebezpečenstva. Aj jemné stekanie vody po stenách alebo čľapot kvapky za kvapkou do mláky na zemi boli pre ňu dosť nepríjemnými zvukmi. No čím častejšie sem chodievala, pomaličky si privykala na tie rôzne tajomné zvuky. Dokonca z jedného neznámeho strašidelného stvorenia, ktoré sa prejavovalo čudným hlasom, sa neskoršie stala akási priateľka. Bola to žabka - ropucha a prababka si spríjemňovala chvíle samoty predstavami, že je to zázračná žaba, ktorá jej isto pomôže prekonať tú zložitú situáciu, v akej sa nachádzala.

Prababka mala príbuzných v Kopčanoch. Raz na lúke za dedinou pásla kravy a zrazu začula na podivný zvuk. Obzrela sa a na kraji lesa zbadala niečo veľmi zvláštne. Až do svojej smrti tvrdila, že videla čerta. A moja mama i ja tomu veríme.

Prababka a pradedo bývali a pracovali na pekne vybudovanom majeri blízko dediny, v ktorej teraz bývam aj ja. Keďže práve prebiehala druhá svetová vojna, nebolo ničím výnimočným, práve naopak, že sa tu pohybovalo veľa najmä ruských vojakov. V okolí našej obce boli tuhé boje a vojaci volali chlapov z majera odnášať ranených a padlých vojakov. V jeden deň prišli aj na majer mojich prastarých rodičov. Môj pradedko práve kolísal na kolenách vtedy malé dieťaťko – dnes moju babku. Keď to jeden ruský vojak videl, povedal pradedkovi, že on nemusí ísť.

Keď boli neskôr nálety a bombardovanie, všetci utekali do úkrytov. Ako tam tak sedeli a čakali, že nálety skončia, jedna bomba spadla neďaleko od nich a začala sa sypať omietka. Prababka sa začala modliť, aby sa nikomu nič nestalo. Keď si myslela, že už bude čoskoro po nich, uvidela pred sebou tvár ukrižovaného Ježiša Krista. Upokojila sa a o chvíľu bombardovanie skončilo. Naozaj sa vtedy nikomu nič nestalo.

V tých vojnových časoch nebolo nič mimoriadne, keď na brány alebo dvere domov búchali vojaci a nevyberanými spôsobmi sa dožadovali

jedla a pitia. Pred koncom vojny vypálili mnoho domov i náš zámok vypálili. Našťastie dom mojich prastarých rodičov zostal nedotknutý. Prababka verila, že to bolo vďaka jej silnej viere, že ju i celú jej rodinu chráni samotný Ježiš, ktorý sa jej zjavil v pivnici počas bombardovania.

Verím, že tieto prababkine príbehy sú isto pravdivé. Ale do veľkej miery sú ovplyvnené práve tak strašnými a ťažkými časmi, v ktorých moja prababka žila. V spomienkach mojej babky bola jej mamka veľmi pracovitá, pobožná a dobrá žena. I ja by som chcel, aby raz i moje deti počúvali tieto príbehy, a tak moja prababka, babka i mama zostanú navždy v našich srdciach.

Aj keď v mojom krátkom rozprávaní nevystupujú typicky strašidelné bytosti, zlé časy a vtedajšie udalosti sú pre mňa až veľmi priveľmi hrôzostrašné a dúfam, že sa nikdy nezopakujú.

POÉZIA II. veková kategória

MELCHEROVÁ KATARÍNA, 13 rokov

xxx

ochutnával si vietor
najlepší bol s príchuťou peľu

oprela som sa ti o rameno
smiali sme sa

stromy ti pripomínali moje básne
najprv si objímal ich
potom mňa

ostala po nás len silueta v tráve

tanec

už viac nemá
telo
len nohy
a tep ktorý bije
v rytme

nestíha spomaliť
viac nechce tancovať
ale musí

svaly bez tanca
sa trhajú
a hýbu sa pod kožou

rozbíja vzduch
nevládze

dopadnúť

xxx

sedím v tráve
je vyššia než môj pás

prsty zabáram do hliny
cítim v nej ľudí
ktorí tu boli
alebo aspoň chceli byť

nerastú tu stromy
len kvety
slnko sa nemá za čo skryť

do líc mi robí rany
dosť hlboké na to
aby si do nich mohol
vložiť prsty

xxx

zavesil si mi nad posteľ
červené lietadlo

ak odídeš
mám ho za tebou poslať

vyletí von oknom
rovno do čerešňového sadu
pilotom je biela ovečka

lístky z práve rozkvitnutej čerešne
sa lepia na čelné sklo

padáme

ale sľubujem že nabudúce
doletíme
až na koniec
záhrady

WILMANOVÁ TÍMEA ANNA, 12 rokov

hviezdy

malé iskričky sa predierajú
na svetlo z tmy
majú spoľahlivého pastiera
ktorý ich nenechá stratiť sa
ich zvončeky žiaria

každý z nás má jednu
možno nás dovedie
ku šťastiu

cez búrku

kvapky udierajú na okno
potom sú z nich slzy
hromy ako detský krik
stromy začínajú ožívať
vietor
dievčatám zaplieta vlasy
do vrkočov
blesk je svetlo
čo vedie
cez bludisko z tmy
raz ho prejdem

strom

skláňa sa na hore
korene má hlboko v zemi
ohýba sa vo vetre
ako struna z huslí
výnimočný
konáre husté ako pavučiny
a kryštáliky živice
ako kvapky rannej rosy
jeho srdce
je ukryté v tom
najzraniteľnejšom mieste
nikdy nedobije
spomienky
mu dávajú silu
stáť tam ďalej

pražské uličky

kráčam
ani neviem kam
cez prázdne uličky

aj keď nevidím cestu
nemôžem zastaviť
ostávajú už len stopy
ktoré zmaže sneh

RUSŇÁKOVÁ LENKA, 15 rokov

Volanie

Aj kôra stromu chce byť milovaná,
potrebuje cítiť, že nás má.
Ten jej smutný september,
kedy má najviac pocit, že je sama.

List po liste,
jedna jej časť za druhou sa stráca.
Bolestivo roní slzy...padajú.
Zaspáva, tak zahanbene skláňa zrak.
Rýchlo tak,
ako sekera jej stihne hlavu sťať.
Nevinnosť len umiera,
zatiaľ čo ja...
Píšem riadky na jeho papierové srdce.

xxx

...ako píšem tieto riadky,
stromy zanechávajú správy
na miliónoch listov,
ktoré sú pre nás bezcenné.
Hárok papiera...

Krásny príklad toho,
že hore stúpať netreba.
Pri každom kroku strácame kus zo seba.

A tá plačúca jeseň,
k sebe domov pozýva.
Ako sa do hory volá,
tak sa z hory ozýva.

SVORADOVÁ ALEXANDRA, 15 rokov

Chatujem

Často do riadkov rolety
píšem horám.
Vysokým, pyšným,
hrdo sa týčiacim.
Ako sa z hory do hory volá
odpovedá mi len dážď
za sklom bzučiaci.

Na prechádzky
ako stvorená,
ponúka všetko,
o čom snívam.
Po daždi býva zmenená,
Z tichej jari
je hneď jeseň divá.

Sen

Pestrá paleta.
Od žltého slnka
cez sivé oblaky.
Zelené svahy,
kde-tu hnedý peň
nejaký.
Modré jazierka,
biele vodopády
až po čerň jaskýň.
Vrcholy,
potône,
vysoké bralá.
Chodila som tam
ako malá.
Dnes...
...už len
keď zaspím.

TELVÁKOVÁ VIKTÓRIA, 14 rokov

Variácie

Prebúdzenie

Prvosienka jarná
svoje viečka nežné
dvíha k oblakom.
Malý lúčik kradmo
pohladí ich nežne,
zamáva vtákom.

Roľná fialôčka,
učupená v parku
vedľa javora,
pretiera si očká,
mračí sa na chmárku,
milo vrávorá.

Omamné ticho

Tam pod kričkom v tóni
zvonček tíško zvoní.
Park horí jasom.
Tá mohutnosť vôní
hlávky nadol skloní
pred letným časom.
Aj tichá reč vánku
v jagavom altánku
vznáša sa ladne.

Lampášiky svietia
nad obzorom. Kvieťa
v samote viazne

Ja a ty

Na vysokých hraboch
roztopašný vetrík
ustal v jeseni.
Položil si hlávku,
v zlatožltých háboch
zaspal zmorený.
Plachá veverička
pritúli sa k nemu
v jemnom objatí.
Pohladí mu vlásky,
vybozkáva líčka,
riekne: „Ja a ty.“

Krása

Už snehová radosť
nad parkom sa vznáša,
hladí krajinu.
Roj snehových vločiek
ako slávik spieva
pieseň bláznivú.
...a mrazivá náruč
trblietavou krásou
v tichu zovrie ťa.
Meluzína z diaľky
zas do nášho parku
jak šíp prilieta...

PRÓZA II. veková kategória

IBRAHIMI MARIANNA, 11 rokov

Dúha do neba

Kráčam po zaprášenej ceste. Je ticho. Počujem iba spev trávy. Je to predohra opery, ktorú spieva rieka. Občas zaznie tón, ktorý spieva vták. V ruke držím kryštály z rozpadnutého náramku. Presne dvanásť kryštálov. Tak ako mesiacov v roku. Dostala som ho od babky. Už nie je ani náramok, ani babka. Pozerám sa na nebo. Stále mi blúdia v hlave slová tej, čo tu už nie je.

"Tento náramok je vzácny. Bude ťa chrániť, aj keď ja pri tebe nebudem. Každý kryštál ťa ochráni od niečoho zlého. Keď sa ti rozpadne, hod' ho do rieky. Už nebudeš potrebovať aby ťa chránil. Vtedy budeš silná." povedala.

Kráčam ďalej po vyšliapanej cestičke. V dlani pevne držím kryštály. Pália ako moje spomienky. Tie najhoršie sa nakoniec vypláču na papier, ktorým zvyknem obaliť kameň a tak ich odhodiť do rieky, aby už neťažili moje srdce. Tie pekné si nechávam spievať vo svojej duši, aby mi rozjasňovali môj deň. Blížim sa k mostu. To je miesto, ktoré so mnou prežíva tie najväčšie starosti aj radosti. Zrazu ma niečo buchne do nohy.

"Hej! Zasnená! Hod' nám tú loptu!" počujem niekoho kričať. Vedľa nohy sa mi kotúľa lopta. To pri moste si partia detí hádže loptu. Ale ak ju hodím, budem musieť pustiť kamene. Tak som sa otočila doľava, odišla som a hrala že nikoho nepočujem.

"Namyslená!" kričali po mne. Radšej nech po mne kričia že som namyslená, než že neviem hádzať loptu. Ale teraz keď sú pri moste

oni, kde vyhodím svoje kryštály? Vtedy mi napadlo ďalšie miesto. Tam kde si rieka s potokom podávajú ruky. Tam kde rieka začne hrať veselšiu melódiu. Idem po vyšliapanom chodníku a myslím na dnešný deň.

x

Ráno v škole sa spolužiačky rozprávali v skupinke. Išla som za nimi. Vtedy prevrátili očami a odišli do rohu. Bola som zvedavá, o čom sa rozprávajú, tak som nenápadne prešla okolo nich.

" Tá Marianna je fakt hrozná!"

" No veď, a ešte k nám aj dolieza!"

Viac som počuť nemusela. Začalo mi byť do plaču, tak som rýchlo utiekla na toaletu a zamkla sa v kabínke. A plakala až pokiaľ som nepočula: "Crrrrrrrrrrrn !" Zazvonilo na matematiku. Najhoršia hodina na svete z ktorej ma nič nezaujíma! A práve mne musela dať učiteľka vypočítať niečo, čo mi ide najhoršie - delenie veľkých čísel.

"Takže, teraz vám na tabuľu napíšem príklad a vypočíta mi ho... hm... napríklad Mariannka!"

Na tabuli bolo veľkými číslami napísané $332\ 890:50\ 000 = ?$

"Tak Mariannka, pod' mi to vypočítať!"

A ja som napísala najväčšiu hlúposť na svete. $332\ 890 : 50\ 000 = 50$. Vtedy sa všetci začali smiať. Učiteľka sa ma spýtala, ako som prišla na takú odpoveď. Ja som len dala hlavu dole a všetci sa smiali.

"Neviem, minulú hodinu som chýbala a predtým sme sa to neučili."

"Máš sa doučiť! Sadni si! Deti, podľa koho je tento príklad správne, nech zdvihne ruku. Ty nie Marianna." Pravdaže nikto ruku nezdvihol.

"Pod Dávidko k tabuli radšej ty, ty to budeš iste vedieť lepšie!" Kým sa učiteľka otočila, Dávid mi stihol vyplaziť jazyk a všetci sa zas začali smiať.

"Ty ale Dávidko nebudeš počítat tento príklad, ale $332\ 890 : 50$." Vedela som to! Učiteľka ma nemá rada a vždy mi dá tie najťažšie príklady. Možno aj preto ma tak nebaví matematika.

x

Sledujem popraskanú zem, ktorá márne čaká na trochu vlahy. Dážď má asi dovolenku a ja len dúfam, že ju neukončí v prvý deň prázdnin. Počúvam spev vtákov a v tom ma vyruší známy hlas.

"Kto to tu je? Ahoj, dlho sme sa nevideli! Dnes ti tá matika moc nešla!" Zrazu predo mnou stál Dávid aj s Oliverom. Vedela som, že mám problém. Stisla som kryštály ešte pevnejšie a ruky schovala za chrbát.

"To som len chcela dať príležitosť tebe! Aby si sa ukázal, ako to vieš! Bezo mňa by si nevynikol!" povedala som mu a snažila sa ísť ďalej.

"A čo to máš za chrbtom? Ukáž čo tam schovávaš!" začal Oliver.

"Nič pre teba! Nebuď zvedavý a daj mi pokoj! Ponáhľam sa!" Vtom mi Oliver chytil ruku, Dávid otvoril dlaň a zobral kryštály.

"Aha aké poklady tu má, asi sa učí rátať!" obidvaja sa smiali. Dávid vyhodil kryštály nad hlavu a rozleteli sa po popraskanej zemi okolo mňa. Podlomili sa mi nohy. Bolo mi akoby do mňa vrazili nôž. Lapala som po dychu v nádeji, že zadržím slzy. Nepomohlo. Takmer štvornožky som zbierala porozhadzované kryštály. Cítila som sa ako slepec ktorému podložili nohu. Ani som si nestihla uvedomiť, že

Dávid s Oliverom odišli. Keď som už nevidela žiaden kryštál na zemi, začala som rátať. Jedenásť! Bolo ich iba jedenásť! Dvanásť chýba! Slnku sa iste nepáčilo to, čo videlo a začalo sa schovávať za tmavé oblaky. Nebol už čas aj keď som bola len pár krokov od cieľa. Musela som ísť ďalej. Vtom som ale začula ďalšie známe hlasy. Veronika a Linda!

"Nechceš nám niečo povedať?" pýta sa ma so smiechom Linda.

"A mala by som? Neviem čo ťa zaujíma. Prepáč, ale ponáhľam sa," snažila som sa ich odbiť. Dúfala som, že nebudem mať podobný zážitok ako pred chvíľou.

"A kam sa ponáhľaš, za Dávidom? Videli sme to na instagrame. Dúfam, že nám všetko podrobne porozprávaš." nedala pokoj Linda a zamávala mi pred očami mobilom.

"Čo je na instagrame? Ukáž!" snažila som sa dostať k jej telefónu.

"Ponáhľaš sa, tak ahoj!" posmešne si schovala telefón a so smiechom sa vybrali ďalej.

Nevedela som či sa mám tešiť, že mi dali pokoj, alebo báť toho, čo uverejnil Dávid. Určite ma odfotil ako štvornožky zbieram kamene a plačem! To sa mi budú všetci ešte pekne dlho smiať!

Konečne som bola v cieľi. Jedno z najkrajších miest v našom meste. Rieka s potokom si ruku podá, a spolu idú do mora. Ako priatelia. Aj ja chcem takých priateľov. Takých, čo sa stretne a priatelíme celý život. Pár takých kamarátok mám ešte zo škôlkárskych čias. A tie sú pre mňa vzácne. Ako je vzácna pre potok rieka.

Posledný krát si pozriem kryštály v dlani. Prežili so mnou krásne aj ťažké chvíle. Niečo mi kvapne na nos. Začína pršať. Aj keď slnko

vykúka spoza oblakov. Vhodím kryštály do rieky. Tá ich bez zaváhania zhltna. Teraz sa iste usmieva aj moja babka. V tú chvíľu som zabudla na všetko čo sa udialo. Ešte posledný pohľad na riekku a idem preč.

Pridám do kroku, aby som veľmi nezmokla. Nech som už doma! Začali ma prepadať myšlienky, čo dal Dávid na instagram. Nedokázala som vnímať hudbu okolia. Bola som zvedavá asi ako slnko, ktoré občas vykuklo spoza mrakov aj napriek dažďu. Predstava výsmechu v škole mi stláčala žalúdok.

V mojich myšlienkach ma vyruší ako mama otvorí dvere skôr, než stihnem strčiť kľúčik do zámku.

"Ahoj zlatko! Kde si bola? Chod' sa vysušiť!" víta ma.

"Ahoj!" Odzdravím ju počas vyzúvania a utekám som do izby. Vrhla som sa na posteľ, na ktorej bol položený telefón. Už len jeden dotyk a zrúti sa mi svet! Srdce mi bilo akoby utekalo maratón. Ruky sa potili a palec sa triasol nad aplikáciou, ktorá mi zničí môj školský život. Odpočívam: raz-dva-píp, telefón vybitý. To sa môže stať len mne! Ale kde je teraz nabíjačka? Rýchlo ju potrebujem! Ide o môj školský život! Pozriem na hrbu kníh na stole. Všetky ich prehádzem na sedačku, ktorá už od včerajšieho večera plakala, že nie je kôš na bielizeň. A ráno som jej zverila ešte aj svoju pyžamu s dobrým úmyslom, že zanesiem všetko naraz do koša na bielizeň. Len ešte nebol čas.

"Mariannka, spravila som ti čaj. Prezleč sa, aby si neprechladla a uprac si už tú izbu!" vtrhla do izby mama.

"Áno. Hneď. Ďakujem za čaj, ale zatvor mi, prosím tá, dvere!" dala som mame vedieť, že chcem mať súkromie. Rozhliadla som sa poriadne po izbe. Kde môže byť tá nabíjačka? Vtom som zbadala

kábel. Ráno som ju zabudla vybrať zo zásuvky. Ešteže si to mama nevšimla. Teraz nasledovalo pár minút čakania, kým budem môcť mobil zapnúť. Pár nekonečných minút počas ktorých už nedokážem myslieť na to, čo Dávid uverejnil, ale na to kedy sa konečne zapne. A tá slávnostná chvíľa prišla a stres vystriedal dobrý pocit zo zapnutého a funkčného mobilu. Ten pocit dobre poznám, keďže sa mi to nestalo prvý krát. Ruky sa už potili menej, myslím že som vydržala aj rekordný čas bez dýchania, palec sa triasol. Ťukla som na aplikáciu ktorá rozhodovala o všetkom. A je to tam! Dávid! Obrázok dúhy, a pod ňou napísané: "Mariannka, prepáč!" Srdce sa mi rozbúchalo a slzy vyplavili stres, ktorý som mala. Pozrela som na okno a vonku zbadala dúhu. Takú dúhu, aká je na fotke, ktorú uverejnil Dávid. Idem k oknu. To je zázrak! Dúha vychádza asi od miesta, kde som vhodila kryštály. A smeruje rovno do neba, kde býva moja babka. Pozerám na oblohu a verím, že aj ona je šťastná ako ja teraz. A jeden kryštál možno niekde leží v tráve a čaká na niekoho, komu prinesie šťastie a bude ho chrániť tak, ako chránil mňa.

BABIÁKOVÁ DOROTA, 14 rokov

Čo sa stalo druhého novembra?

Rýchlym krokom kráčam cez ulicu ponorenú v tme. Vždy sa v knižnici zdržím príliš dlho, a potom musím kráčať sama. Nejdem po chodníku, ale po kraji cesty, pretože nechcem ísť potme. Počúvam pravidelné šuchotanie listov pod mojimi nohami a mňaukanie mačky. Nemôžem prestať premýšľať nad všetkým, čo sa deje okolo mňa, pretože som si doma nechala slúchadlá a nemôžem počúvať hudbu.

Odvtedy, čo som sa sem nastáhovala, mám pocit, že už sa mi nič nemôže stať. Tak prečo sa každý večer, keď kráčam po tejto ulici, bojím? Už som tadiaľto kráčala veľakrát a nikdy sa mi nič nestalo. Zastanem a zohnem sa, aby som si mohla zaviazať šnúрку, ktorá sa rozviazala. Keď znovu vstávam, zdá sa mi, že niekto stojí na rohu ulice. Snažím sa zaostriť, a keď sa mi to podarí, uvedomím si, že je to len tieň stromu na tehlovej stene budovy. Až vtedy zistím, že som celý čas zadržovala dych. Potlačím zlý pocit, ktorý sa rozrastá v mojom vnútri a vykročím. Už len jedna zákruta a som doma. Posledných pár metrov doslova prebehnem. Preskočím tri schodíky, ktoré ma delia od bezpečia domu a chytám kľučku. V nevelkom zväzku kľúčov neviem nájsť ten správny, tak náhodne skúšam všetky. Konečne nájdem ten od vchodových dverí. Vopchám ho do kľúčovej dierky, ale nedokážem ním otočiť ani do jednej strany. Chytá ma panika. Obzerám sa po zahmlenej tmavej ulici za mnou. Každý strom sa mi na prvý pohľad zdá ako ľudská postava. Znovu sa zvrtnem ku dverám a mykám kľúčom doprava, doľava, hore aj dole, až kým sa konečne neotočí a dvere sa s jemným výzganím otvoria.

Keď som dnu, bez rozmýšľania za sebou zabuchnem dvere a vybehnem po schodoch do spálne. Zhlboka dýcham, až kým sa prestanem triasť. Vtedy si uvedomím, že som nezamkla vchodové dvere. Opatrne zídem dolu točitými schodmi až ku dverám a zamknem. Vyzujem si topánky a bosá kráčam po drevenej podlahe do kuchyne spojenej s obývačkou. Zamierim rovno ku kanvici, aby som si urobila kávu. Kým vrie voda, otočím sa a opretá o kuchynskú linku prechádzam pohľadom po miestnosti. Práve v tej chvíli, ako kanvica zapípa, aby mi oznámila, že voda zovrela, všimnem si, že jedna zo záclon je privretá v okne. Pre väčšinu ľudí by to bolo úplne normálne, ale ja som si istá, že som ešte nikdy neotvorila okno v obývačke. Žeby bola záclona nakrivo vždy a ja som si to všimla až

teraz? Kráčam ku oknu, aby som ju napravila, keď vtom začujem pípnutie hlasovej schránky telefónu na chodbe.

Neviem, ako sa mohla sama zapnúť, ale v tej chvíli ma to netrápi ani zďaleka tak, ako záhadne zaseknutá záclona. Ozve sa zvuk prvého odkazu. Zostane ticho. Po ukončení správy a spustí sa ďalšia. V krátkej chvíli ticha sa ozve neznámy hlas: „Zamkla si ma von, alebo dnu?“ Zmeraviem. Zaznie tretí odkaz, ale vôbec ho nedokážem vnímať. Moja hlava akoby nedokázala spracovať to, čo som práve počula. Zvuk hlasovej schránky už vnímam len ako šum v pozadí a keď prestane, je úplné ticho. Nepočujem dokonca ani vlastný dych a tlkot srdca. Určite sa mi to len sníva, snažím sa presvedčiť samu seba. V snahe upokojiť sa, sledujem kvapky stekajúce po skle. Vonku muselo začať pršať. Po niekoľkých minútach ticha, ktoré ma presvedčili, že sa v dome nič nedeje, som sa konečne dokázala pohnúť z miesta. S vedomím, že správa bola určite len vtip od jedného z mojich kamarátov, si zalievam kávu. Počkám, kým vychladne a odpijem si z nej. Nechutí mi, tak ju položím naspäť na linku a rozmýšľam, čo so zvyškom večera. Nakoniec usúdím, že napriek mojej lenivosti by som si mala nájsť slúchadlá, ak aj zajtra nechcem ísť domov bez hudby. Tentoraz už pokojne vyjdem po schodoch ku spálni.

Našťastie nemusím hľadať príliš dlho, pretože slúchadlá mám hodené pod vankúšom na posteli. Kráčajúc naspäť do kuchyne sa ich snažím rozmotať, čo sa mi veľmi nedarí. Na rozdiel od mnohých ľudí ma to celkom baví. Keď sa vrátim k miestu, kde som si nechala šálku kávy, ešte stále sa snažím rozlúštiť slúchadlový hlavolam. Ľavou rukou trasiem so spleťou káblov a druhou rukou chcem zodvihnúť šálku. Podarí sa mi ju nahmatať a aby som sa neobliala, keď budem piť, zodvihnem k nej pohľad. To, čo vidím, ma donúti pustiť všetko, čo držím v rukách. Moja purpurová šálka, ktorá bola ešte pred pár minútami plná tmavej kávy, je teraz úplne prázdna.

Zahmleným zrakom hľadím na neporiadok podo mnou. Šálka sa rozbila na zemi. Moje oči sa zasekli na odretej podlahe, zatiaľ čo sa snažím samú seba donútiť premýšľať. V mysli mi prebehnú všetky scény hororov, ktoré som videla. Čo všetko sa môže stať? Ale toto predsa nie je film. Toto je realita, čo znamená, že musím niečo urobiť. Prekročím črepiny a po špičkách prejdem ďalej popri linke. Otvorím šuplík a vytiahnem z neho nôž. Spotenú dlaň si utriem do nohavíc. Na chvíľku si ho vložím medzi zuby, aby som mala voľné ruky a mohla si zviazať vlasy do copu. Otočím sa a rozhodnem sa skontrolovať dom.

Ľudia hovoria, aké je hlúpe, že vo filmoch postavy vždy idú na miesta, ktoré sú zjavne nebezpečné, ale pravda je, že tie postavy vždy prežijú najdlhšie. Na to budem myslieť, zatiaľ čo urobím asi najväčšiu chybu v mojom živote, a teda pôjdem hľadať neznámeho človeka, čo sa pohybuje v mojom dome. Môže to byť zlodej alebo len nejaké decká, ktoré sa na mne teraz nesmierne bavia. Som paranoidná.

Moje myšlienky preruší úder, ktorý je počuť zhora. Zakryjem si dlaňou ústa aby som nevykríkla. Zhlboka dýcham a kráčam po schodoch. Už som skoro hore, keď uvidím na schode ležať fotoalbum. Nie je môj. Zohnem sa k nemu a otvorím ho. Sú tam založené moje fotky zo včera, spreď dvoch rokov, aj z obdobia, keď som bola ešte dieťa. Nie sú to len moje fotky, sú tu aj fotky mojich príbuzných. Ani jednu z nich som ešte nikdy nevidela. Zhora na mňa zrazu spadne ďalšia fotka. Som na nej ja, ako kľačím na schodoch a prezerám si album. Musela som byť odfotená len teraz. Zahľadím sa nahor a uvidím tieň človeka, čo tam stojí. *Nieko ma sleduje a sledoval aj moju rodinu. Akoby sa so mnou nieko hral. Ako to, že som si to doteraz nevšimla?*

Odkedy mi zomreli rodičia, nielenže nedokážem poriadne rozmýšľať, ale mám aj problém reálne vnímať, čo sa okolo mňa deje. Všetko mi príde zvrátené, neférové a umelé. Možno si to zaslúžim. Možno som to vtedy prežila, aby som zomrela teraz.

HIRKOVÁ PETRA, 12 rokov

Nebeský policajt

Sú štyri hodiny ráno a mne drnčí telefón na celú miestnosť. „Haló?“ ozval som sa ospalo.

„Poštové nebo? Pomoc! Nehoda! Rýchlo!“ kričal ktosi v telefóne.

„Čo prosím?“ opýtal som sa, no nikto neodpovedal.

Rozmýšľam, aký je dnes vlastne deň. Pozriem do kalendára. Pondelok. Veď je to jasné! V pondelok je v poštovom nebi vždy veľmi rušno. Oprášil som si krídla a vzlietol som.

V poštovom nebi je mnoho uličiek. Ulička s peknými listami, uličky s prosebnými listami, uličky s balíkmi, no aj uličky s rozhnevanými listami. „Kam mám vlastne letieť?“ mrmlal som si popod nos. Inštrukcie v telefóne totiž neboli celkom jasné.

Zrazu som začul krik v balíkových uličkách. Rýchlo som tam vletel. Na zemi ležali balíky a okolo nich poskakovali hromžiaci pracovníci. V tej trme-vrme som zbadal Geralda, veľmi usilovného poštára. Ležal na zemi a vykrikoval: „Hlúpi opravári, nič nevedia opraviť!“ Pomohol som mu vstať a opýtal som sa, čo sa tu vlastne stalo.

„Zase sa pokazil balíkovač austrálskych balíkov! Skrutka by to už naozaj mohol opraviť! Jeden balíček príliš nadskočil, zatlačil

zrýchľovač a ten sa zasekol. Teraz nevieme, kde nám hlava stojí! Skrutka je však na dovolenke a ostatní opravári nestíhajú.“

„Ááááá!“ zakričala pani Lesklá, keď jej obrovský balík spadol na nohu. Nevydržal som to a skúsil som sám zastaviť balíkovač. Jeden balík mi však vyrazil dych, keď mi plnou rýchlosťou vrazil do hrudníka. Druhý, o niečo menší, si to namieril do mojich krídel, ďalší schytala moja tvár. Padol som k zemi. Hučalo mi v ušiach. Cítil som bolesť v nohe. Hukot prestal. Otvoril som oči a nado mnou stál Skrutka. Usmieval sa a v ruke držal kábel so zástrčkou od balíkovača. „Stačilo toto!“ povedal a odletel preč.

Ani neviem, kedy som zaspal, no zobudil som sa na hlasné pípnutie môjho ajfónu. Jedna smska. Druhá. Tretia. Čo sa to deje? Rozmýšľam. Ani neviem, ako sa mi vyplo zvonenie. Ten úder do hlavy bol asi silnejší, než som predpokladal. Čítam a neverím vlastným očiam. Jedna katastrofa za druhou. Dnes to bude zase perný deň. Odlietam. Moje nebeské poslanie volá. Ja sa však nestážujem. Nie každý je zrodený na takúto zodpovednú prácu, prácu nebeského policajta.

Oblaky štrajkujú!

Ani neviem, ako som sa ocitol doma. Bolo šesť hodín a ja som vstal. Telefón vyzváňal ako o dušu.

„Haló?“ ozval som sa.

„Príď do haly!“ povedal niekto naliehavo v telefóne.

Aj keď sa mi nechcelo, rýchlo som letel. Všetky miestnosti a haly sú u nás postavené na oblakoch. Oblaky sú ako taká pohyblivá zem. V hale sa všetko hýbalo. Stoly nadsakovali, dva z nich dokonca zmizli v diere, kde mali byť oblaky. Zrazu som zbadal svojho kamaráta Vrtuľku. Bol spotený a v rukách držal stôl. Priletel som k nemu.

„Čo sa tu deje?“ spýtal som sa ho.

„Oblaky nechcú pracovať! Dva oblaky odišli a stoly začali padať k zemi. Musel som ich chytiť. Čo by si ľudia pomysleli, keby im na hlavu spadli stoly?“

„Neviem,“ zamrmľal som a cítil som chvenie pod nohami.

„Pozóóór!“ zakričal Vrtuľka a drgol ma na druhý oblak. Urobil to v poslednej chvíli. Tam, kde som predtým stál, bola obrovská diera.

„Čo budeme robiť?“ spýtal som sa ho.

„Asi iba dúfať, že to skončí,“ povedal a letel preč.

Malí anjelici z toho mali zábavku. Búchali do oblakov a snažili sa ich rozhnevať. Neraz to skončilo úrazom. Vrtuľka to už nezvládal. Vykrikoval, že už nebude chytať stoly, stoličky a ani anjelov. Musel som túto situáciu vyriešiť sám.

Sledoval som oblaky a videl som, že sú naozaj vyčerpané. Jeden unavený oblak som zastavil.

„Ahoj,“ začal som rozhovor.

„Čau,“ povedal a zívól.

„Prečo štrajkujete?“ spýtal som sa nespelo, ale oblak sa veľmi nahneval.

„Že prečo štrajkujeme? Už dávno nás mali ďalšie oblaky vystriedať! Už mesiac sme tu a zadarmo!“

„Tak už mi je to jasné,“ povedal som chápavo.

V ten deň som pre každý oblak vybavil voľno. A už nikdy sa také niečo nestalo. Chyba bola v Juliánovi, ktorý na niečo také zabudol. Teraz je ale všetko vyriešené a ja môžem ísť v pokoji spať.

SNOVÁTOR

Zobudila som sa na nepríjemný lomoz. Zoskočila som z poschodovej postele. Lomoz vychádzal z pivnice. Jasný. Brat. Kto iný?

„Ďuro!“ zvrískla som.

„Čo je?“ ozvalo sa odniekiaľ.

„Kde dočerta trčíš?“ skríkla som.

„Som v jame!“ zahundral.

Zbadala som jeho vlasy, ktoré boli ešte včera blondávé, no teraz boli čierne od oleja, obhorené a strapaté.

„Ďuro, hrabe ti? Čo tu stváraš? Dohodli sme sa, že jedna polka pivnice je moja a ty si sa rozťahol cez celú miestnosť!“

„Viem, ale ty si predsa ešte nezačala so svojím projektom Robotický pes, tak som si myslel ...“

„Že to tu celé môžeš okupovať?“ skočila som mu do reči.

„Počuj, toto ťa dostane!“ s nadšením na mňa vybafoľ Ďuri.

„Vymyslel som SNOVÁTOR!“

„No určite, ďalšia tvoja volovina.“

„Nie, tentoraz je to tutovka! Viem, minulý projekt, Granule pre dáždovky, bol hlúposť a nefungoval, ale toto je fakt špica!“

„Tak hovor, o čom to je?“ spýtala som sa zo zdvorilosti. V skutočnosti ma to veľmi nezaujímalo.

„Najprv musíš zjesť túto pilulku,“ povedal.

„Prečo by som mala jesť nejakú pilulu?“

„Ticho!“ zavelil môj brat.

„Zješ ju a potom zaspíš. Ešte pred tým ti však musím nasadiť túto prilbu a potom sa ocitneš v sne,“ zašepkal.

„Pilulky už máš?“ opýtala som sa zvedavo.

„Nie, myslel som si, že práve s tým by si mi mohla pomôcť a aby som nezabudol, Nina, otec ti odkazuje, že ťa ľúbi,“ poznamenal len tak mimochodom bráško.

Ja som však čakala viac. Rodičia sú rozvedení, preto každý ockov odkaz bol ako Vianoce. Otec je vedec. Vraví, že sme vysoko inteligentné deti. Pomáha nám vylepšovať naše nápady.

Pustila som sa do prípravy piluliek. Hľadala som v knihách, na internete, napokon sa mi podarilo pospájať všetky ingrediencie a po troch hodinách som zakričala: „Mám to!“

Ukázala som to môjmu spoločníkovi a ten nešetril slovami chvály. Chýbali mu však súčiastky. Poradila som mu, aby poprosil otca.

„Otec je odcestovaný,“ nezaujato odvetil.

No jasné, zas som sa všetko dozvedela ako posledná, prvorodený synáčik vie všetko skôr. Nina nemusí vedieť nič. Dotklo sa ma to. Vybehla som hore schodmi do svojej izby a otvorila som okno. Zimný chlad prenikol dovnútra. Otvorila som si knihu. Na prvej strane som našla venovanie od ocka. Začítala som sa. Po chvíľke som začula akési bzučanie. Do izby mi vletel dron. „Čo to má dopekla znamenať?“

„Haló, haló!“ ozvalo sa zdola.

Vystrčila som z okna hlavu a zbadala som chlapca. Bol veľmi sympatický. Ťažko sa mi to priznáva, ale páčil sa mi.

„To je tvoj dron?“ opýtala som sa slušne.

„Áno, je,“ odpovedal neznámy mládenec.

„Tak si preň poď hore!“ zvolala som.

Pustili sme sa do debaty. Najprv som sa opýtala, aký je to dron, ako keby som tomu rozumela. A zrazu som zistila, že vieme celkom slušnú debatu o kadečom a máme veľa spoločného. Vzápätí som si uvedomila, že som sa do Róberta asi riadne rachla.

Mechanic band

Na druhý deň mi päťkrát volalo neznáme číslo. Tie v zásade nedvíham, ale v hĺbke duše som si želala, aby to bol on. Robo. Napokon som nevydržala a zodvihla som. V telefóne som začula

Robov hlas. Srdce mi zaplesalo. Cítila som, ako mi červeň stúpa do líc.

„Odkiaľ máš moje číslo?“ vykoktala som.

„Od Ďura, je to môj spolužiak. Mimochodom, môžem k vám dnes skočiť? Všimol som si, že vám chýbajú diely na Snovátor, ktorý ste mi včera ukázali. Náhodou, také čosi mám vo svojej pracovni.“

„Jasné, príď,“ odpovedala som stroho, aby nepostrehol, ako veľmi som sa potešila, že ho opäť uvidím. Kým prišiel, asi trikrát som sa prezliekla a snád' tisíc ráz som pozrela nenápadne z okna, či už ide. Prešla necelá hodinka a bol tu.

Ďuro mal náladu pod psa, zavrel sa v izbe a vôbec sme ho nezaujímali. Róbert mi porozprával o svojom projekte, o lampe, ktorá svieti na povel. Kým my sme mali iba pivnicu, Robo mal ozajstnú pracovňu a to ma fascinovalo. Čas pokročil a prišla mama. Bola prekvapená, že máme návštevu. Róbert sa slušne predstavil, ale mame neušlo, ako sa na neho pozerám. Bola to celkom trápna situácia.

Ubehlo niekoľko dní a ja počujem známy bzukot a ťukanie do skla. To sa Robov dron pokúšal dostať dovnútra. Otvorila som okno, dron vletel dovnútra a vysunul malý papierik s odkazom: *Všetko najlepšie k narodeninám! Mechanic band, naša nová dielňa, Ťa čaká na Kvietkovej 13. Príď aj s Ďurom, bude tam aj moja sestra.*

Stretnutie

„Pohni kostrou, lenivec! Ideme si pozrieť našu novú dielňu! Môj narodeninový darček! A bude tam aj Robova sestra,“ poznamenala som uštipačne.

To pravdepodobne zabralo, pretože o chvíľu bol môj milovaný braček nastúpený a vyobliekaný ako z módného časopisu. Nechápala som, pretože tepláky nosí na každú príležitosť, no teraz som ho nespoznala. Košeľa, kravata a vyčistené topánky. Neveriacky som na neho pozerala, ale vraj mi nechce urobiť hanbu.

Keď sme dorazili, privítala nás Cecília, Robova sestra. Čakala som, že Ďuro bude mať priblížené poznámky, pretože z takých mien si väčšinou robí srandu. No tentoraz nie. Správal sa zdvorilo a ten outfit mu fakt sedel. Ani Robo sa nenechal zahanbiť. Vyzeral fakt bohovsky. Po chvíli nás zobral do našej novej dielne.

„Tu bude stáť náš Snovátor“ vyhrklo zo mňa.

„Čo? Snovátor? A to čo je za blbosť?“ opýtala sa prekvapene Cila.

„Je to prístroj, pomocou ktorého sa dostaneš do sna...“ začal vysvetľovať Ďuro.

V snoch

Chlapci odišli a ja s Cilou sme sa rozprávali. Ich mama je vedkyňa a vraj už nedúfali, že by mohli stretnúť také nadané deti ako sú oni. Potom prišli chalani. Položili Snovátor na nové miesto a pustili sme sa do práce. Ja a Robo sme vyrábali pilulky a Ďuro s Cilkou dokončovali Snovátor.

Nešlo to celkom podľa plánu. Robo chytil horúci kov a popálil sa. Mal veľmi škaredú ranu. Napadlo mi, že som pred rokom vyrobila extra super hojivú masť. Hneď som ju kamošovi ponúkla. Rana sa fakt rýchlo zahojila. Neviem, či to bolo mojou masťou, ale tešilo nás, že môžeme vyskúšať náš vynález. Nasadili sme si prilby a zhltili pilulku. Všetci štyria.

Ocitli sme sa na zjazdovke. Čiernej zjazdovke. Čudnejšie však bolo, že sme sa šmýkali na šuplíkoch. Spočiatku to bola sranda, no zrazu som stratila kontrolu nad šuplíkom. Rútila som sa obrovskou rýchlosťou. Zabrzdil ma strom. Hlava mi neskutočne brnela. Došla ku mne Cila, vzápätí Robo a Ďuro. Pýtali sa, či som v pohode. Bola som. Zrazu sme si všetci uvedomili, akú hlúposť sme spravili. Nemali sme tie pilulky zjesť všetci naraz. Začalo nás trápiť, čo sa stane, ak ostaneme v sne navždy.

Zobudili sme sa však v našej dielni. „Wau! Koho to bol sen?“ spýtala sa Cila.

„Myslím, že Niny,“ odpovedal Ďuro. Na viac slov sme sa nezmohli. Toto sa stať nemalo.

Na druhý deň sme sa zobudili asi o ôsmej ráno. Mama nás chcela vziať na nákupy. Vraj potrebujeme doplniť šatník. Nebola som nadšená, ale mama rozhodla. Ako naschvál, v obchodáku sme stretli Roba so sestrou. Ten vybuchol smiechom, keď zbadal Ďura v béžovom obleku s ružovým motýlikom. Akoby to nestačilo, objavil sa Tomáš, môj ex-frajer. Mama ho zbožňuje a aj keď ma pred chalanmi chráni, u Tomáša to neplatí. Hneď by súhlasila so svadbou aj s dvojičkami. Nákupy sme našťastie prežili.

Večer prišiel ocko. Neviem, či s tým tie nákupy nejako súviseli, ale to ma už netrápilo. Dôležité bolo, že ocko bol tu. Vystískali sme sa a dlho rozprávali, o škole, o našich vynálezoch. Bol nadšený. Ako inak, Snovátor chcel hneď vyskúšať. On nám totiž plne dôveruje. Nasadili sme si prilby, vzali pilulky a prežívali dobrodružstvo s naším milovaným ocinom. Ocitli sme sa....

Cena Literárneho informačného centra

HARTL ANDREJ, 11 rokov

Deň v Drahovciach

Je 5:50 ráno a ja vstávam sám od seba, bez budíka. Dnes totiž idem na rétorickú súťaž do Drahoviec. Umyl som si vlasy a zjedol som niečo ľahké. S ockom sme maminu zaviezli do práce, ale medzitým sme si precvičovali pamäť, aby sme si zapamätali telefónne číslo p. uč. Tiefenbach, a pokračovali sme na parkovisko

k Tescu. Odtiaľ sme prešli dierou v plote na odľahlú neupravenú plochu, v ktorej sú niekedy odstavené vagóny a zavolali sme pani učiteľke, že sa stretieme na stanici. Všetko išlo podľa plánu. Ocko nastúpil na vlak do Bratislavy a my sme čakali na vlak do Trnavy. Nastúpili sme, našli sme si prázdnu štvorku a začali sme sa rozprávať.

Asi pred Sereďou som sa naraňajkoval. V Seredi nastúpilo veľa ľudí. Boli to študenti, ktorí asi cestovali do Trnavy do školy. „Máte tu voľné?“ spýtal sa jeden z tých dvoch, čo pri nás stáli. „Áno,“ odvetila pani učiteľka. Tak si teda sadli k nám a učili sa. Ja som si vtedy krátil čas knihou. Keď sme vystúpili v Trnave, všetci študenti šli do mesta.

S pani učiteľkou Tiefenbach sme zhodnotili situáciu. „Teraz je 7:30. Máme náskok desať minút,“ povedal som. „Rýchlik do Žiliny odchádza, náš osobák do Leopoldova je na jednotke.“ Tak sme teda išli na nástupište 1. „S týmto máme cestovať?!“ kričí zhrozene pani učiteľka. „Nemám rád tieto staré vlaky,“ povedal som. „V lete sú tie hnedé sedačky prepečené. Vtedy nevedeli, že tmavá farba priťahuje teplo.“

Sprievodca nám otvoril dvere, vošli sme dovnútra. Vagón bol prázdny, iba na konci sedel jeden človek, ktorý vystúpil v Brestovanoch. „Konečná,“ oznámil som a zastavili sme v Leopoldove. „A teraz ako vyjdeme?“ pýta sa pani učiteľka. Skúsil som potiahnuť páku, ale neotvoril som. „Ideme k druhým dverám,“ povedala pani učiteľka. „A teraz budem Herkules,“ povedal som. Pokúšal som sa otvoriť, no nepodarilo sa. „Počkaj, idem ja.“ Pani učiteľka bola zjavne nervózna. „No konečne sme to otvorili,“ povedala. Keď sme vyšli z vlaku, pani učiteľka sa ma pýta: „A teraz sme kde?“ A ja odpovedám: „No predsa na druhej strane vlaku.“ „Ako sa dostaneme na stanicu?“ pýta sa pani učiteľka. „Predsa cez koľaje,“ odvetil som, lebo iná možnosť nebola. „No dobre.“ Konečne sme sa vytrepali z toho „labyrintu“ a šli sme popri parkovisku. „Ak neprišlo k nedorozumeniu, tak moja kamarátka by

tu mala byť,“ povedala pani učiteľka. „Aké má auto?“ pýtam sa. „Neviem, nespomínam si,“ povedala. „A aspoň značku?“ Vtedy som chcel zistiť vzhľad auta, aby sme nastúpili do správneho. „Aha, už ide,“ povedala pani učiteľka, otočili sme sa a pokračovali sme smerom k autu. Bol to sivý Fiat Punto a v ňom sedela blondína.

„Ahoj,“ pozdravila sa pani učiteľka a s kamarátkou sa vyobíjala. „Dobrý deň,“ pozdravil som sa, lebo sa to patrí. „Môžem si sadnúť?“ spýtal som sa blondíny. „Áno,“ odvetila. Tak som otvoril zadné dvere auta a sadol som si. Asi desať minút to bolo z Leopoldova cez Madunice do Drahoviec. Zaparkovali sme pred školou a išli sme popri nej, kým sme prišli ku dverám. „Predstavujem si, že ideme ako v činžiaku,“ zhodnotil som pri výstupe na druhé poschodie. „Prosím, tu sa podpíš a vyber si poradové číslo,“ hovorila mi pani, ktorá mala na starosti podpisy. Vybral som si číslo 11, vyzliekol si bundu a dal krokomer do vrecka.

„Všetkých Vás vítam, tu, na ZŠ s MŠ v Drahovciach. Vítam aj naše dve porotkyne pani spisovateľky Marínu Mésárošovú a Vieru Valachovičovú-Ryšavú. A otváram 9. ročník našej súťaže Štúrove a Hollého rétorické Drahovce.“ Najprv sme pozerali 2. kategóriu, ich úvahy alebo rozprávania. Prvý súťažiaci nebol veľmi zaujímavý. Takto sme ho zhodnotili: „Ticho rozpráva, tá práca nie je až taká výnimočná, má veľkú trému,“ šepkali sme si. „No, už idete,“ povedala mi pani učiteľka. Tak som išiel za dvere a vyzliekol som si aj mikinu. Prechádzal som sa po budove, lebo stoličky neboli nejako obzvlášť pohodlné, aj tak by som neobsedel. Prechádzal som sa, až kým pani nepovedala: „Číslo jedenásť!“ Tak ma teenagerky zobrali do chemickej učebne a stopli mi desať minút. Dopísal som príbeh a prechádzal som sa, opakoval som si, keď som začul: „Ideš!“ Trému som nemal, dobre sa mi prednášalo, ale bolo tam veľmi teplo, takže ku koncu som bol trocha nervózny, ale nepokazil som to. Sadol som si vedľa pani učiteľky Tiefenbach a spolu sme kritizovali ďalších súťažiacich 1. kategórie. To už ani nehovorím

o tom, ktorý nasledoval po mne. Volal sa Michal Urban. Celé to skazil. Už len v košeli som sledoval zvyšných. Potom konečne prišla prestávka, ktorá bola v jazykovej učebni, zjedol som croissant a džús. Potom nasledovala znova 2. kategória. Ťahali si témy, na ktoré mali napísať úvahu alebo rozprávanie. Najviac ma upútal Adam Kubiš. Už vtedy som vedel, že on bude stopercentný víťaz.

Konečne je prestávka, v ktorej sa radí porota, no v prednášacej miestnosti bolo stále teplo. Môj krokomer nameral 29 °C. Stratil som nervy a povedal som pani učiteľke: „Môžem ísť von?“ „Áno, tak na päť minút,“ odpovedala mi. Išla so mnou dolu a ja som otvoril vchodové dvere dokorán. „Ach, toto som potrebovala, v tej miestnosti je nedýchateľne. Ale škoda, nevezla som si kabát, takže prosím zatvor.“ Prišli sme dovnútra na vyhodnotenie. Pani, ktorá mala podpisy, rozdávala záložky. Vybral som si takú, na ktorej bola fialová kvetina a šnúrky som na konci zauzlil.

„Teraz bude vyhodnotenie 9. ročníka našej súťaže Štúrove a Hollého rétorické Drahovce,“ povedala riaditeľka školy. „Odvzdávam slovo pani porotkyniam.“ 1. kategóriu hodnotila spisovateľka Marína Mésárošová. „Prvé miesto získava Hana...“ „Tá, čo hovorila posledná,“ povedal som. „A už som sa pomýlila! To najväčšie napätie je už za nami,“ smiala sa na vlastnej chybe. Druhé miesto získalo nejaké dievča a čuduj sa svete: „Tretie miesto získava...Michal Urban!“ dopovedala pani porotkyňa. Druhú kategóriu hodnotila spisovateľka Viera Valachovičová-Ryšavá. Tá sa nepomýlila a začala od tretieho miesta. „Tretie miesto získava...Roman Szekes.“ Druhé miesto získalo nejaké dievča. „Prvé miesto získava...Adam Kubiš! Máme tu ešte cenu poroty, tú získava Nina...“ „Ako jej mohli dať cenu poroty, keď tam trieskala vety od buka do buka, žiadna nadväznosť?! „A kandidát za najlepšiu prácu v 2. kategórii...“ Bolo to nejaké dievča, jej práca sa mi celkom páčila.

„Nevadí, môžeme prísť o rok,“ povedala mi pani učiteľka Tiefenbach. „Aspoň máš nejaké skúsenosti.“ Obliekli sme sa a ponáhľali, aby sme stihli vlak. Kamarátka pani učiteľky vyšla z riaditeľstva a pokračovali sme k jej autu. Počas cesty sme sa rozprávali, dokonca pani učiteľkina kamarátka povedala, že ja som mal byť tretí, ale nevadí, o rok sa pokúsím o úspech znova. Odviezla nás ku stanici v Leopoldove, tam sa ony dve rozlúčili.

Pozreli sme sa na informačnú tabuľu na stanici. „Je to on, 12:48. Cieľová Bratislava-Nové Mesto, ide cez Trnavu, nástupište 3,“ zhodnotil som. „Ide tento vlak aj cez Trnavu?“ opýtala sa pani učiteľka, lebo sa chcela uistiť. „Áno,“ odvetila pokladníčka na stanici. „A teraz kam?“ pýta sa ma. „Tam je východ,“ ukázal som na vstup do podzemnej chodby, lebo tam bola ceduľa s nápisom K Nástupišťu 2, 3. Na dvojke nebol žiadny vlak, pokračovali sme k trojke. „12:48, cieľová Bratislava-Nové Mesto, to je on!“ povedal som a išli sme schodmi hore. A na naše prekvapenie tam stál nový vlak. „Kam pôjdeme?“ pýta sa ma pani učiteľka. „Môžeme hore,“ odvetil som. Hore sedeli asi dvaja ľudia. Sadli sme si do prázdnej štvorky a debatovali sme o všeličom. Vonku svietilo slnko, ale po oblohe chodili veľké mraky.

Prišli sme do Trnavy s predstihom asi 15 minút.

„13:21, Galanta, osobák, nástupište 1.“ Na okraji nástupišťa stál jeden starší pán, ktorý nám povedal: „Nepleťte sa sem, deti, nezavadzajte!“ Vtedy mi pani učiteľka Tiefenbach povedala: „Dávno som sa naučila, že do druhých sa nemusím starať, nemá to význam.“ Pomyslel som si: On si začal, je to jeho problém, nie náš, ja to neriešim.

Vo vagóne bolo viac ľudí, ale nebol úplne preplnený. Sadli sme si a opäť sme začali debatovať. Dal som si slnečné okuliare, lebo pri Trnave svietilo slnko cez okno som obdivoval bažanty, ktoré sa prehánali po poli. Sedeli sme na slnečnej strane, bolo nám teplo, preto som si vyzliekol mikinu a s hrôzou som zistil, že poradové číslo

som si nechal pripnuté na košeli. „Pani učiteľka, tak sme sa ponáhľali, až som zabudol odovzdať poradové číslo.“ Bol som vtedy celý v šoku. „Ale nevadí, daj mi to, pošlem to kamarátke poštou,“ povedala mi pani učiteľka. A zasa sme debatovali, kým som znova neuvidel bažanta. Nevieť ako, ale s debatou sme sa dostali až po zajaca. „Už som jedla zajaca, je to chutná náhrada kuracieho mäsa.“ Pani učiteľka bola nadšená, že niekomu môže hovoriť o zajacovi. „Aj my sme raz mali zajaca, bolo to chutné,“ odpovedal som jej. A rozrozprávala sa: „Raz mi pani učiteľka Krúteková priniesla zajaca odratého, zamrazeného, ale so všetkým. To akože ja ho mám krájať?! Veď to bolo strašné. Ja si predstavím zajaca, ako behá po poli, ale že ho mám zjesť?! Nie som úplne vegetariánka, ale to vážne nemusím.“ Tak sme debatovali až do Galanty.

Medzitým sme sa rozprávali o recitácii. Mal som pocit, že niekomu o tej situácii v 3. a 4. ročníku vážne musím povedať. A začal som: „V treťom som vyhral prvé miesto, ale pani učiteľka Albertová si ho nezaslúžila, lebo celé dva týždne som to cvičil len ja s maminou. Vo štvrtom, takisto, ale vyhral som len tretie miesto. Ja už som vtedy mal sto chutí povedať: Je koniec! Myslel som si, že svoj recitačný talent pochovám. Ale keď ste mi do života vstúpili, všetko sa zmenilo. Od Vás som dostal novú nádej, mám na to chuť, lebo viem, že niekto sa mi venuje.“ „Ďakujem,“ prisvedčila. „V tom máte pravdu, lebo každý sa raz dočká uznania,“ poznamenal som.

A keď sme vystúpili, skonštatoval som: „Je tu teplo, hrozne teplo!“ „No, tak to máš pravdu, ale dnes ráno bolo mínus tri. Tu sú totálne výkyvy počasia,“ povedala mi. Išli sme zo stanice, asi sme prechádzali pri sídlisku Clementisove Sady, keď mi pani učiteľka Tiefenbach povedala: „Keď sme ešte bývali v Bratislave, ráno tam bolo celkom teplo, ale keď sme sa prisťahovali sem, môj manžel sa sťažuje, že rána sú tu stále chladnejšie.“ „To je pravda. Lebo v zime ráno nasneží, cez deň sa všetko roztopí,“ potvrdil som.

Pokračovali sme smerom ku kostolu, skontroloval som si kroky. Bolo ich asi 8-tisíc. Ako tak ideme okolo kníhkupectva Kniha Molnár, tak pani učiteľka mi povie: „Počkaj, zastavíme sa ešte tu.“ „Dobrý deň,“ pozdravili sme sa. Ja som bol v rozpakoch, a spýtal som sa jej: „Vy mi chcete kúpiť knihu? To vážne?“ „Áno, veď si ju zaslúžiš,“ povedala isto. Tak sme išli vyberať knihu, najprv som si nevedel vybrať, potom si prezrela knihu Stratený Svet. Vedľa Strateného Sveta bola kniha od E. R. Burroughsa. Prečítal som si názov: „TARZAN z rodu opíc. Môže byť.“ „Tak si sa rozhodol?“ spýtala sa ma pani učiteľka. „Áno, vždy som chcel čítať Tarzana, ale nikdy som ho nevidel v knižnici. Stojí 9,90 €. Máte toľko?“ spýtal som sa. „Áno,“ odvetila. „To bude všetko?“ pýtala sa predavačka. „Áno,“ povedala isto pani učiteľka. „Deväť eur, deväťdesiat centov,“ povedala predavačka. Pani učiteľka dala predavačke desaťeurku. „Nech sa páči, desať centov,“ povedala predavačka a pani učiteľke dala výdavok. Bloček som dal do knihy. Vyšli sme z obchodu a ďalej sme sa rozprávali.

Už sme boli pred kostolom, keď sa ma spýtala: „Doprava alebo rovno?“ „Doprava,“ odpovedal som. „Aha, mám zadné kľúče. Takže obídeme činžiak a otvorím si,“ zistil som. Potom pani učiteľke volala mamina, povedal som jej, že sme pred vchodom. Ešte sme sa chvíľu rozprávali a napokon som povedal: „Pekné veľkonočné sviatky,“ zaželal som pani učiteľke a pozdravil som ju: „Dovidenia.“ „Ahoj,“ odzdravila mi. Potom som si otvoril a vošiel som do vchodu, znova som si otvoril, tentoraz do bytu. Bolo asi 14:10, zapol som počítač a začal som písať tento príbeh. Na tento deň len tak ľahko nezabudnem. Dúfam, že sa mi do Drahoviec na rétorickú súťaž podarí ísť na budúci rok.

KORITKOVÁ NATÁLIA MONIKA, 12 rokov

Nóoo, nerada o tom hovorím, je to trochu chúlостivá téma, ale vám to teda poviem. Môj najmilovanejší štvornohý priateľ je moja posteľ. Ľudia sa mi za to smejú, no mne je to jedno. Na narodeniny jej kupujem ten najúžasnejší a najmäkší matrac, výlučne z Filipín. Na iné matrace je moja posteľ alergická. Vyrobili ju totiž vo Filipínach. Keď som jej išla kupovať nový matrac, stala sa mi raz taká príhoda...

Posteľ mi raz ráno povedala nech jej kúpim nový matrac. Ten, čo má teraz, je už vraj celý zodratý, škaredý a bla, bla, bla. „Ale mne sa páči!“ protestovala som. No posteľ nepustila. Chce nový matrac, lebo inak sa odsťahuje. Nuž, tak čo som mala robiť? Na svojom osobnom tryskáči som sa vybrala na Filipíny po matrac. V obchode, v ktorom svojej posteli kupujem matrace nebol žiadny, ktorý by mi vyhovoval. Tak som znovu prebádala celé Filipíny a konečne som ho objavila. Bol presne taký ako ho posteľ opisovala. Mäkučký, voňavý a novučičký. Povedala som si: „Teraz alebo nikdy!“ a vyštartovala som do obchodu. Jeden pán si ho už už chcel kúpiť, ale ja som mu ho rýchlosťou blesku vytrhla a pokladníkovi hodila peniaze. A mohla som sa vybrať na spiatočnú cestu domov. Matrac sa predstavil. „Dobrý deň milostivá pani, volám sa El Diablo Šunkovič.“ Pekne som poďakovala a tiež som sa predstavila. Pochválila som ho, aký je krásne mäkučký. Potom mi rozprával ako sa žije v obchode. Bola som rada, že mi to hovorí, lebo po 1. aspoň ho lepšie spoznám a po 2. rýchlejšie nám ubehne cesta domov. Prespali sme v moteli, aj keď matrac si myslel, že je to drahé, ale ja som mu povedala, že všade je to drahé, keď máš so sebou osobný tryskáč. Ráno sme pokračovali

v ceste. Keď sme prišli do Trenčína, bol už obed a posteľ si dávala čaj o piatej. Matrac sa pekne predstavil. Posteľ si ho len letmo obišla a povedala mi tak, že to počul aj matrac. „Matrace z Filipín sú väčšinou dobré, ale tento,“ povýšenecky odvrkla posteľ, „čo si ho kúpila na bazáre alebo našla na ulici?“ Nazúrila som sa, ako to posteľ privítala matrac. „Vfrrrrrrraúuuuuuuu!“ vychrlil matrac. Posteľ sa otočila a zase pyšne vykročila do spálne. Matrac sa tváril akoby nič, len tak si pozeral obrazy a prechádzal sa po dome. Ja som hľadela ako obarená a až po hodnej chvíli som sa vybrala do spálne za posteľou. „Čo to má znamenať!“ oborila som sa na ňu. „Neviem na čo narážaš“ podráždene odpovedala. „Správaš sa k nemu celkom podráždene, akoby bol úplne cudzí!“ namrzene som zareagovala. „Veď aj je!“ zasyčala posteľ. Týmto ma posteľ urazila. „Prestaň trepať nezmysly! Nič o ňom nevieš!“ odsekla som jej. „Viem o ňom viac než ty!“ zakričala na mňa. „Ho-ho-ho! To by som chcela počuť!“ hovorím jej. „Aby si vedela moja milá,“ začala hroziť, „kedysi sme boli dobrí priatelia!“ Bola som vyvedená z miery. Takto so mnou posteľ v živote nehovorila. „Ale on! Podlý zradca! Ukradol mi môj najväčší sen!“ Plačlivo poznamenala. Začala rozprávať smutný príbeh o zradnom El Diablo Šunkovičovi. V polovici som si spomenula, že on ešte stále stojí pred spálňou! Vybehla som von ako strela. Bol tam. „Ach, prepáč!“ Vyjachtala som. „Úplne som zabudla, že tu stále stojíš tak sám.“ „To nič, ľudia majú občas plné ruky práce,“ povedal trochu sarkasticky. „Pod', pod' urobím ti kávu, vyzeráš unavene a k tomu ti dám sušienku ako bonus.“ Usmial sa, alebo sa mi to len zdalo. Kým srkal horúcu kávu nenápadne som sa vyparila za posteľou. „Hej, posteľ, kde si?“ Posteľ na mňa zakričala zo záhrady. „Okopávam jahody, keď niečo chceš, pod' za mnou!“ Pribehla som k posteli. „Dopovieš mi ten príbeh?“ Spýtala som sa prosebne. „Vieš čo, keď chceš vedieť ako to skončilo, spýtaj sa Salámoviča.“ „Šunkoviča“ opravila som ju. „Či Šunkoviča alebo Salámoviča, je to jedno, musíš si vybrať medzi mnou alebo

ním.“ Dokončila posteľ. „Ale posteľ, to nemyslíš...“ Ani som dopovedať nestihla a posteľ rázne odpovedala. „Ale myslím!“ „Csss, to je absurdné!“ povedala som. „Ale nehovor, nič lepšie na to povedať nevieš?“ hrdo odvetila. „Nemám chuť sa s tebou baviť“ povedala som a odišla za matracom. „Matrac, tak mi napadlo, či by...“ a tak som mu rozpovedala o mojom pláne. Matrac súhlasil. „Super!“ naradostene som vykrikla. Rýchlo som pobehla k telefónu. Zavolala som pánovi Žakovi dela Verné a povedala mu, o čo ho žiadam. Ihneď súhlasil a povedal, že si po neho príde o tri dni. Posteli som o ničom nehovorila. V ten deň, kedy si mal po matrac prísť pán Žak dela Verné, som skoro ráno vstala a pobalila matrac. Keď k nám dorazil, matrac sa ani nerozlúčil a skočil do auta. Aspoň, že pán Žak dela Verné mal toľko slušnosti a rozlúčil sa. Chvíľu som kývala, ale o chvíľu ma to omrzelo. Vošla som do domu a išla hneď za posteľou. Tá si ako obyčajne dávala čaj o piatej. Keď som k nej podišla, len namrzene zahundrala. „Nemala by si byť s matracom, nech sa necíti sám?“ „Matrac zmizol!“ snažila som sa to povedať čo najpresvedčivejšie ako sa len dalo. „Akože zmizol?“ ožila posteľ. „Keď som mu chcela zaniest' raňajky nebol v izbe ani nikde v dome. „Ach, to ti musí byť ľúto,“ odsekla. „Vieš, posteľ, za ten čas, čo tu bol matrac El Diablo Šunkovič, som sa k tebe správala ľahostajne.“ „A to je všetko?“ spýtala sa posteľ. „Nie, isteže nie. Chcem ti povedať, prepáč. Nežiadam ťa, aby si mi odpustila, ani aby si zabudla. Chcem len, aby si prijala moje ospravedlnenie.“ Zberala som sa na odchod, no v tom sa na mňa niečo pritislo. Bola to posteľ. Nežne mi šepala do ucha: „Nikdy by som sa na teba nevedela hnevať dlhšie ako týždeň. Mám ťa veľmi rada. Si moja jediná rodina. Odpúšťam ti.“ To čo povedala ma veľmi dojalo. Stisla som posteľ tak tuho, že neviem či dýchala. Ona mi stisk opätovala. Tak sme sa ešte chvíľu stískali. Potom som hneď išla pripraviť môj tryskáč. Museli sme predsa pre ňu vybrať ten správny matrac! A tak sme sa spoločne s posteľou vybrali na Filipíny.

Ale pozor! Musím vám ešte vysvetliť, prečo som posteli klamala o tom, čo sa stalo s matracom. Pán Žak dela Verné je veľký a slávny cestovateľ. Práve jemu som volala nech si matrac vezme, aby na svojich potulkách po svete spal na niečom mäkkom. Okrem toho El Diablo Šunkovič tiež miluje cestovanie. A naša milá posteľ by aj krk dala za to, keby mohla chodiť po svete s pánom Žakom de la Verném. Je doňho tajne buchnutá. Takže lepšie je, ak sa nič o tom, kde je matrac, nedozvie. Odpadla by od závisti, že tento „ufúľaný“ matrac je s takou úžasnou celebritou

POÉZIA III. veková kategória

ŠEBESTOVÁ MONIKA, 17 rokov

Básnení

Běsnění

tůne

človek od nepaměti zraňuje ostatní
vůbec nic s tím neuděláš
Bytí je jen chladnou tůni
kde vadnou růže
to je tam kde spívaš své
múze.

umírani touhou

umíram touhou poznat tvé dlaňe.
umíram touhou znát tvé tajemství.
umíram touhou pochopit tě.
umíram touhou spatřit náš společný svět
z kterého jest málo způsobu jak zpět

sužování

můj život plný úzkostí
odporných bíd

a starostí

A když vypršet moje hodinka
přijde

chvilka, že opustím
mrzkost světa.

jsem sám

sedím a vim že, jsem sám

bolí mě telo i srdce.

duši sem stratil v boji

V boji s nehou a pochopením.

báseň

jednou o tobě napíšu báseň.

Bude bledá jako tvoje kůže

a vonět bude jako orgován.

Bude slastně vzdychat do temnoty

a utírat slzy století dámě

Ted' nejsem sama

nejsem sama

přesto cítim se tak.

nemiluji tě

přesto vím že

potřebuji tě.

umřít na samotu

stoletá potupa a chaos, bezmoc
ovláda tvou duši.

Jsi sám a ztracený
smrt je tvé vysvobození.

pro psycholožku

píšu báseň pro věčnost
o tom že
chci vyslovit vám vdečnost
za statečnost

že
z bíd jste mě probrala
však čas
uvrhl mne spátky
a tak sem zase členem
posátky.

kapky deště

na světě není jest žádný způsob jakým bych
vám opsala mou lásku k dešti.
vzbudzuje ve mně největší inspirace
touhu po svobodě
a nekonečno myšlenek.
Probudí ve mě nejstarší múzy
a já uniknu do světa z kteréhého způsob
jak uniknou je uzřít sluneční paprsek.

bloudení

věčným bloudením budeš potrestán
a tvůj pláč se ozve na sto honů
Tvá duše bude zatracená
a už nikdy neuslyšíš jméno své
to já jsem neměl být stvořen
sem tu abych přinašel
utrpení a smrt
tak už mě odstrante.

chlap

chudák chlap
čakající na svou chvíli
rozkoše
lásky
sebedestrukce
smrti
Pro tu ženskou by i zabíjel
čekal na ni hodiny
koukajíc na místo odkud ťa ženská vždy přijde.
Dnes ale nepřichází
sekundy minuty i hodiny plynou
až jednou uplynou.
Muž umíra
umřel když čekal na ženskou.

Trnava

sedím na lavičce
kde ze zadu objíma mě strom.
sedím a naproti mě

holub pojídající kebab.
prý nejlepší kebab v trnavě.
taky je přímo obdivující že,
tohle město je nepřímo městem zamilovaných.
ulicemi kráčejí jen páry s dětmi nebo páry bez det
páry heterosexuální
nebo homosexuální
a jiné páry
pořád jsou to ale páry.
Je to místo které by přímo odsuzovalo samotu.
Ale když člověk chce v největší dutině stromu
narazí na samotáře s kterým bude kráčet v páru a přesto bude sám.

myslím

když moc myslím
moc cítím.
málo spím
a taky málo jím.
mnoho pláču a málo vydržím.
když moc myslím moc sním
a padám do svého světa.
Moc lidí ty světy nepozná
moc lidí ty světy ani nespozná.
Občas se ale jedna duše najde.
občas máte pocit že za to nestojíte
občas máte pocit že svět nestojí
za vaše slzy smutku
za vaše slzy štěstí
či rozkoše.

MARTIŠKOVÁ MAGDALÉNA, 17 rokov

Línie

Tu sa dajú trávam
zapletať vrkoče

kým čakáme
že machu dorastie brada
skicuješ ma
z trsov kostravy

nie som
celkom prepletená

d'akujem
vodu si nechaj
na STUD(enie)

Načasovanie

Trepú sa ti prsty

je bezvetrie

chyť dych
a ja ti dám
lesk

na každý zub zvlášť
miesto slnka

dve
ozubené kolieska
v lesnom stojí

Až po vrch

4x papradie
5 kamienkov
rosa
hmýrenie
a odtlačok
trekingovej nálady

Takto mi natieraš
medové letá
medzi svoje fúzy

ja
po kôre
vylizujem rána

LAZARČÍK KRISTIÁN, 18 rokov

vianočná

sedíš
obalený tmou
asi ako mŕtvy kapor
plný inotajov

pripravený
na zapečenie...
pre vianočný stôl
juchu – opäť som len ďalšia

prá()zdna
fráza
plná rozfúknutých
kostí
do vetra

a on
sa mi iba postupne
s tr á c a
do sivého poloprázdna

spomienková

som
opäť tam
s ním

a mojím napoly sa
lámucim
dychom

so spinkou zovretou
pod rebrami
a na nich odkväcnutá
slnečnica
stráca sa
asi ako makovica
mak

- všetok sa mi nechtiac

roz s y p a l
po zemi
znova

o nás

Na hrane
svitania
utkvelo steblo trávy
Pamätáš tie strieborné
dni
keď sme sa ešte nepoznali?
Ty si nechápal moje metafory
a ja som autá rozpoznával len podľa farieb.

potápam sa v minerálke

x

nežné stromy mi spievajú
poslednú elégiu

vyfarbujú drevené obrazy
zimný kúpeľ im zlomí srdce

zakonzervovaný prales
v presýpacích hodinách
vyprázdňuje sa
do kompótu

kým sa nepremení
na ocot

x

vôňa orgovánu s lastovičkami
dávajú zbohom neskorej jari

slnko sa prediera
svojimi čipkami
a vypaľuje mosadzné znamenia
po krajine

motýlie krídla sa tetujú
pávími očami

potápam sa v minerálke

len omína ma melanchólia
smútok za starým rokom

x

pozorujem motýlie krídla
miznú ako radosť

šedivník sa ohýba v drieku
každým žmurknutím
tieňuje na poli Picassov obraz

dážď ukryje uplakané sirôtky
na ramenách hôr

je mi sivo

Božské hriechy

Bach, Bach, Bach... BACH! Tak tu si, ty hajzlík. Už ťa hľadám vyše hodiny a ani si sa neozval. Uchechtávam sa popod nos na súkromnom vtipe, ale hodinky na ruke mi pripomínajú, že presne o šesť minút odchádza vlak zo stanice.

Schmatnem kabát, ignorujem hluk prevrátenej stoličky a vybieham do haly.

„Pán farár, meškáte!“ na túto novinku ma upozorňuje kuchárka. Prikývnem a trielim von z fary do decembrovej chumelice. Síce je len čosi pred tretou, husté mračná menia popoludnie na skorý večer.

Bežím, lepšie povedané, šmýkam sa popri ceste na stanicu. Ostávajú mi tri minúty. Beh mením na smrteľne nebezpečný šprint, čo pre okoloidúcich musí byť iste komické.

„Ó, pane môj, teraz nikam neodchádzaj,“ privolávam k sebe najvyššieho, najmä keď vidím, ako sa osobák pomaličky posúva po koľajniciach.

„Počkajte! Stojte!“ kričím z chodníka, ale Boh zrejme nechce, aby som to stihol, a schválne mi pod nohy kladie ľad. Končím na zadku. Vlak posmešne zatrúbi a mizne za zákrutou.

„Kurník šopa!“ Aj by som zahrešil, ale moje postavenie v cirkvi mi nedovoľuje používať necivilizovaný slovník na verejnosti. Zdvíham sa na premrznuté nohy a tesnejšie sa zaviniem do kabáta, aby ma čo najlepšie zahrial. Nič iné mi neostáva, iba odšliapať si tých pár kilometrov. Vlakom by som bol v meste za šesť minút, takto pôjdem aj pol hodiny. Možno si niekoho stopnem.

Po dvesto krokoch končím s neustálym obracanim. Tadiaľto snád nikto nechodí. Pánbožko so mnou opäť nesúhlasí a na dôkaz

za sebou začujem zvuk motora. Zvrátam sa a dvíham ruku. Automobil začína spomaľovať. „Ďakujem,“ venujem nebesám letmý úsmev.

Zastaví pri mne čierny, nepochybne drahý mercedes. Nakláňam sa k okienku spolujazdca, ktoré sa pomaly sťahuje. Pri pohľade na šoféra strácam dych. To nie je možné! Usmieva sa na mňa sympatická žena a ja ju v zlomku sekundy spoznávam. Moja spolužiačka z gymnázia Paulína. *Moja Paulínka...*

„Ježiši, Matúši!“ od radosti sa jej roztrasú ruky. Vysvetlenie je jednoduché – bol som jej platonickou láskou. Balila ma celú strednú školu, ale moje rozhodnutie prijať celibát jej city úplne zmrazilo.

„Čo tu robíš?“ preberá ma otázkou a nedokáže zakryť nadšenie v hlase.

„Zmeškal som vlak a potrebujem sa dostať do mesta. Smiem ťa poprosiť, odviezla...“

„Jasné,“ zvýskne a náhlivo mi otvára dvere. „Nasadaj! Vonku je strašná zima. Aspoň že mám vyhrievané sedadlá.“ Nastúpim a Paulína dupne na plyn. Doslova dupne.

„Kam sa vlastne ponáhľaš?“ vyzvedá a očkom si ma prezerá. Ocenil by som, keby radšej dávala pozor na poľadovicu, ktorá pokrýva celú vozovku.

„V základnej umeleckej škole, kde vyučujem hru na klavíri, je dnes školský koncert. Hneď prvých dvoch žiakov doprevádzam. Čiže nesmiem prísť neskoro.“

„To stihneme.“ Pridá a zaraďuje do päťky. Autu netreba hovoriť dva razy a v momente sa mení na zúrivú šelmu so štyrmi kolesami.

„A čo tu vlastne robíš ty?“ zaujímam sa tentokrát ja.

„Musím si čosi zariadiť.“ Odvracia zrak. Tak fajn, nebudem to ďalej rozoberať. Zo skúseností viem, že ak Paulína chce niečo povedať, tak ide bez okolkov priamo na vec a povie to.

Prichádzame ku škole a parkujeme pred bránou. „O koľkej sa to skončí?“ pýta sa so šibalským zábleskom v očiach.

„Okolo piatej. Prečo?“

„Prídem po teba a pôjdeme sa niekam navečerať. Musím sa ti pochváliť, čo všetko sa mi zo poslednú dobu prihodilo.“

„Ale nebude to žiadne rande, ani nič také, všakže?“

„Vieš, že večera so mnou sa vždy nejako zvrhne.“ Nezmenila sa. Je to stopercentne tá istá Paulína, ktorá sedávala v lavici predom mnou. Tá Paulína, ktorú som tajne miloval. A kvôli ktorej som sa stal kňazom.

...

Netušil som, že v tomto zapadákovom majú takú nóbl reštauráciu. Paulína rezko kráča k stolu pri okne a ja ju poslušne nasledujem ako psík. Zdvorilo jej odsúvam tmavú čalúnenú stoličku. Odvďačí sa mi formálnym pokývnutím hlavy.

Nemo otvárame menu, ktoré nám priniesol mladý čašník. Snaží sa pôsobiť múdro, akoby poznal celý jedálny lístok naspamäť. Tento dojem búram jedinou otázkou – čo by ste nám odporučili?

„Tak,“ začína Paulína, ako náhle máme objednané, „ako sa máš?“

„Fajn. Mám sa vážne dobre, všetko sa mi darí.“ Ó, nie, mám sa úplne na...

„To som rada. Vidíš, už dávno som nebola v kostole, musím čoskoro navštíviť ten tvoj „Boží Chrám“.“

„Ten kostol nie je môj, ja som iba správca, jednoducho povedané,“ poučím ju, nespúšťajúc oči z jej plných červených pier, ktoré by som tak rád ochutnal a hrýzol. Nie, nesmiem! V duchu zazerám na svoje kresťanské svedomie.

„A čo ty? Počul som, že si začala s podnikaním,“ prerušujem tok svojich nemravných myšlienok.

„Áno, podnikám, ale nič moc. Akosi ma to nenapľňa. Je pravda, že v dostatku sa žije lepšie a ver mi, viem o čom hovorím,“ ukazuje cez okno na kedysi čierny mercedes, ktorý odpočiva pod haldou snehu, „ale predsa len mi niečo chýba.“ Skľúčene sklopí zrak k príboru.

Moje „pánbožkárske ja“ zamkynam v tmavom kúte svojej mysle, odhodlám sa a načahujem sa po jej ruke. Prijíma ju s náznakom hrejivej iskry v očiach.

„Samota je to najhoršie, čo človeka môže postihnúť. Aristoteles zrejme vedel, čo hovorí – človek je skutočne tvor spoločenský,“ povzdychne si.

„Chápem. Ale nezabúdaj, že ty nie si sama. Boh tu vždy bol, je a bude pre teba...“

„Prosím, s takými rečami na mňa nechod!“ ohradí sa, ruky si založí na prsia, „ja na tieto táraniny neverím.“ Viem. Nenávisť voči Bohu sršala z každého kúska jej tela – bola ohňom, ktorý si chránila a z ktorého energie v podstate žila. Všetkému rozumiem – to ja som založil ten oheň, a aj preto sa ho nechcela zbaviť. Bolo to to jediné, čo zostalo z jej platonickej lásky.

„Boh tu pre mňa nikdy nebol,“ pokračuje, „pretože som sa nestala jeho ovečkou. Navždy sa budem búriť a on ma bude naveky trestať. Lebo...“ Odmlčí sa. Čašník nám servíruje jedlo a nalieva víno. O pár minút obaja zabúdame, o čom sme sa rozprávali. Vychutnávame si pokrm pre gurmánov i spoločne strávenú chvíľu.

Čas je neúprosný, kráti sa, uteká nám. Keď odchádzame z reštaurácie, všetko zahaľuje hustá čierno-čierna tma. Paulína mi opäť ochotne ponúka odvoz domov a keďže sa mi nechce polhodinu čakať na vlak, ktorý možno ani nepôjde, prijímam.

Mercedes sa ženie po asfaltke, hrubé a pevné pneumatiky dokonale tlmia výtlky. V aute panuje hrobové ticho, ktoré sa neopovažujem prerušiť ani návrhom na zapnutie rádia. Paulína zastavuje pri fare.

Spomínam si na dnešnú večeru. „Čo si mi chcela povedať o tej záležitosti s Bohom?“ Párkrát zažmurká, pravdepodobne hľadá tie správne slová.

„Vieš, ja som ako vlk ukrytý v Božom stáde. Už roky hľadám jednu konkrétnu ovcu, ale nedokážem sa k nej dostať, pretože je oddaná Bohu a on si ju chráni. Rozumieš?“

Samozrejme, že tomu rozumiem. Nepotrebujem slovník, aby som pochopil, že tou ovečkou som ja.

„Prečo si to urobil?!“ Prudko sa zvráta, čím ma vyľaká a ja sa mierne strhnem.

„Čo som...“

„Prečo si sa musel stať kňazom. Vieš, aké to bolo bizarné? Keď som sa ti vtedy na dozvukoch zverila so svojimi citmi, tak si sa mi len poďakoval, zamumlal si čosi o nejakej úcte či čo. A o týždeň som sa dozvedela, že ideš za kňaza. Ty a kňaz? To bola taká očividná somarina! Vždy si bol lídrom všetkých frajerov na škole, najlepší futbalista, najkrajší chalan.“ Jej oči pobejú striedavo po mojej tvári, perách, brade, hrudi.

„Prepáč.“ Na nič viac sa nezmôžem. Hlavu vyvracia dozadu, rovnako aj oči. Rozrušene buchne pästou do volantu, na čo jej auto odpovedá hlasným zatrúbením.

„To snáď nemyslíš vážne?! Prepáč? PREPÁČ? Prečo sa správaš ako úplný idiot? Ja nechcem počuť žiadne „prepáč“. Chcem, aby si ma miloval. Chcem ťa, chcem ťa,“ takmer jačí a ja stále nedokážem povedať nič zmysluplné.

„Čakala som dlhých jedenásť rokov, do pekla, a ty mi povieš len prepáč.“ Najhorších jedenásť rokov môjho života. Boli sme síce obaja aj na stretávke po piatich rokoch, ale veľmi sme spolu nekomunikovali. Okrem krátkych pozdravov a stručných otázok, týkajúcich sa našich životov, sme k sebe neprejavili žiadnu náklonnosť. Naše city boli zakopané hlboko pod hromadou nenávisťi z jej strany a strachu z mojej. Strachu, ktorý ma ovládal i v tejto chvíli.

„Ja už nemôžem robiť nič!“ skríknem. Celé telo mám napnuté, som pripravený ju schmatnúť do náručia. Boh na seba upozorní prudším snehovým závejom.

„Ale môžeš. Ty vieš, že môžeš. My nie sme žiadni vtáci v trní. Ja nie som Maggie a ty nie si páter Ralph. Stále sme mladí, stačí len zahodiť minulosť za hlavu a začať odznova,“ skloní hlavu a po chvíli dodá, „Od dozvukov.“

„Uvedomujem si, že som k tebe nebol férový, ale tento život ma napĺňa. Byť kňazom je to najlepšie, čo sa mi v živote stalo.“ Cítim jej pálčivý pohľad. Tie slová ju musia neuveriteľne bolieť. Aj keď nie sú pravdivé...

Schmatne ma za golier a pritiahne si moju tvár k svojej, do nebezpečne intímnej vzdialenosti. Nosa sa nám takmer dotýkajú.

„Pozri,“ pípne, „ja sa nehodlám vzdať. Sťahujem sa sem, do rodičovského domu. To znamená, že každý deň ťa budem prenasledovať, dúfajúc, že sa na mňa aspoň raz pozrieš. A je mi jedno, koho služobníkom si, kašlem na Krista aj na Panenku Máriu. Ja ti dokážem, že síce som iba obyčajný človek, no nikto ťa nemiluje tak, ako ja. Nikto. Ani Boh, ani diabol, ani žiadni anjeli. Jedine ja.“

Neovládám sa. Naraz zabúdam na svoje postavenie, na všetky zákony a prikázania. Znovu je zo mňa stredoškólák Matúš, bezhlavo zaľúbený do spolužiačky.

Hriechy sú krásne, dokonalé a zároveň zakázané. Opijú všetky naše zmysly, ovládnu nás. Síce sú to len okamihy, len sekundy nášho krátkeho života, ale predsa na ne nezabúdame. Fungujú ako drogy – absolútna závislosť, z ktorej nás vylieči len ďalšia dávka.

Môj organizmus si okamžite privykol. Kresťan v mojej mysli trúbi na poplach, ale mne je to srdečne jedno. Tento bozk totižto pre mňa znamená viac ako Sväté písmo.

Paulíne sa do očí vracia žiarivý jas odzrkadľujúci čistú radosť. A nádej na lásku, na ktorú čakala. Prečo sa toho tak bojím? Srdce mi bije ako splašené, tep sa mi zvyšuje a krv zahrieva. Páli ma.

Vyskakujem z auta do mrazivej fujavice. Neobzerám sa, iba sa brodím snehom k fare. Vbehnem dnu a zamkynam dvere. Panikárim ako malé decko. Odhrniem záclonu na okne. Stále tam čaká, v čiernom mercedese.

Nevnímam, čo mi hovorí kuchárka. Otvorene smerujem do kúpeľne, napúšťam si vaňu a ako Adam sa ponáram do horúcej vody. Takto meditujem vari aj hodinu, rozmýšľajúc nad všetkým možným. Moje telo sníva o Paulíne, myseľ o časoch, keď som bol maturant. Túžim sa vrátiť do doby pred mojím fatálnym rozhodnutím.

Prebúdzam sa. Voda je už dávno studená, údy mám rozmočené a pojem o čase žiadny. Uvedomím si, že v miestnosti niekto stojí. Vysoká postava, ale nedokážem rozoznať jej tvár, ani pohlavie. Akoby ju obkolesovala hmla. Keď prehovorí, prebehne mi mráz po chrbte. „Nezabúdaj, že nikdy nie je neskoro.“

„P-prosím?“

„Nikdy nie je neskoro na skutočnú lásku. A tá tvoja nikdy nepatrila Bohu. Nie je možné vrátiť sa do minulosti, ale minulosť dokážeme vnieť do prítomnosti.“

Vyliezam von z vane a pomaly kráčam k neznámej osobe. Mizne. Tak náhle.

„Počkaj! Prosím, pomôž mi. Čo ak neodolám pokušeniu?“ Žiadna odpoveď. Iba vzdialený poryv vetra.

Až teraz to pochopím. Bol som človekom, ktorý dlhých jedenásť rokov žil v hriechu. V hriechu a bez lásky. Bez lásky a bez Boha.

Ktovie, či som vôbec žil...

Vševidiaci Lacko a jeho príbehy

„No kedy už príde?“ opýtal sa Filip. Jeho kolega mu s hrkútaním odvetil: „Nebud' nedočkavý, lebo ti nič nehodí.“

„Ale hodí. Vždy hodí, ale nehodlám tu čakať do nekonečna. Radím mu, aby už prišiel.“

„Bohu nemôžeš rozkázať,“ povedal Tipo, no jeho múdrosť sa obratom vyparila v lufte. Filip si sám pre seba odfrkol a už vykrikoval do neba: „No, uvidíme! Hej, ty tam hore! Kedy už prídeš?“ Zopár hláv v krdli sa otočilo za jeho márnymi výkrikmi, nikto mu však nevenoval príliš veľa pozornosti.

„Ach, Filip,“ povzdychol si Tipo. „Čo môžeme my urobiť?“

„Prečo sa nevzoprieť?“

„Bohom? Tým, čo nám dávajú jedlo?“

„No a?“

„A chceš ešte niekedy žrať?“

„Rád by som.“

„Tak zavri zobák a čakaj!“

Filip sa zamračil.

„Akoby si sa im mohol postaviť? Vidíš, sám netušíš. Ak sa chceš vzoprieť, musíš o bohoch vedieť všetko. Až potom pochoduj na protest. Nevzdelaný nikde nezájdeš.“

„Ale odkiaľ zistím všetko?“

Spomedzi holubov na zemi hľadajúcich posledné zrnká potravy sa vynoril holub, ktorého život ostrieľal hádam z každej svetovej strany. Jeho šarm a intelekt sa nedali zaprieť. Napriek tomu, že prišiel o oko ešte keď bol malé holúbätko, všetci ho – a on

sa tak, samozrejme, veľmi rád nechal oslovovať – volali Vševidiaci Lacko.

Filipa nesmierne zaujímal jeho život. Túžil vedieť, kde ho osvietili najvyššie jasnosti, ktoré mu dali dar videnia. Aký dar videnia? pýtate sa. No, veru, Vševidiaci Lacko mal vďaka svojmu hendikepovanému zraku vyvinutejšiu inú časť – tretie oko. Teda cit, ktorý nikto nedokázal presne opísať. Predpovedal blízkosť akéhokoľvek objektu a dokonca rozpoznal, aj o čo alebo koho ide.

V krdli mal postavenie vysoko oceňovaného holuba; najvyššia možná kapacita. Rešpekt si získal aj vďaka svojej zručnosti, ktorú skromne nazýval „pomsta bohom.“ Prvý raz ju predviedol v jeden sychravý pondelok v mesiaci opádavania listov, keď sa žiadny z bohov neodvážil vystúpiť zo svojej skrýše. Zhodou okolností, začiatok týždňa bol presne deň návratu Vševidiaceho Lacka zo svojich ciest po svete. Viete si predstaviť, aký bol nahnevaný, keď sa konečne dostal späť k svojej obľúbenej lavičke v parku a na zemi nenašiel ani jeden jediný kúsok chleba? Vyčerpaný, hladný, nahnevaný a urazený, že sa mu bohovia otočili chrbtom, si vo svojej malej hlavičke zaumienil vendetu. Odpykalo si to približne šesť krásnych nových, čiernych, ligotavých áut.

Navzdory jeho priam zimomriavky naháňajúcej povesti, bol známy aj vďaka svojmu hlbokému zmyslu pre spravodlivosť. Každý prečin proti holubiemu rádu bol potrestaný škaredým pohľadom a zákazom priskúpenia sa k spoločnej potrave.

O svojich cestách dokázal rozprávať hodiny a hodiny bez prestávky. Jeho kolegovia ho počúvali s napätím a pochopením. Nestránil sa rečniť ani o zlých činoch, ktoré vykonal. Každý jeden elegantne zahalil do frázy „*ak som chcel prežiť, musel som to urobiť.*“ Lackove výjavy sa neraz zdali byť nelogické a nemysliteľné. Kto by si ich však dovolil spochybníť?

Vševidiaci Lacko započul konverzáciu medzi zastaralým Tipom a objaviteľom. Predierajúc sa pomedzi ostatných, zastavil sa

pri spomínanej dvojici. Našuchoril si perá a hlbokým hlasom sa opýtal nečakanú otázku: „Chcete počuť pravdu? Skutočnú pravdu?“ Bolo to však príliš nahlas, takže v okamihu sa zo súkromnej prednášky stal príhovor pre minimálne desať zvedavých uší. Každý z nich chcel k Vševidiacemu Lackovi pristúpiť čo najbližšie, aby mohol zachytiť aj najmenšie záchvevy jeho hlasu. Filip a Tipo sa krídlami-nekrídlami predierali cez húfy kolegov. Vševidiaci Lacko na nič nečakal. Svojimi dlhými pierkami odháňal divákov, aby sa mohol pozrieť do Filipových pravdu hltajúcich očí.

„Chceš o bohoch vedieť všetko?“

Filip fascinovane prikývol. Jedine Tipo založil krídla vbok a zhlboka si povzdychol.

Slová Vševidiaceho Lacka sa rozliehali po okolí ako ozvena najmocnejšieho diktátora v krdli.

„Pravdou je, že všetci, ktorých nazývame bohmi, sú len špinavými handrami!“

Dav skupinovo zhíkol.

„Slúžia niekomu inému! Dávajú nám len zvyšky! Seba vykrmia do nadmerných rozmerov a nám dajú úbohý krajec chleba. Videli ste niekedy celý chlieb? Celý bochník? Taký je veľký! A čo my z neho máme? Ani len štvrtinu! Menej!“

„Ale čo s ním urobia?“ ozvalo sa odniekiaľ.

„Ako vravím: vyzobú ho!“

„Ako to viete?“ opýtal sa Filip.

„Obletel som celé krajiny – krajinu slnka, mrakov, dažďa, živoril som v uliciach a bojoval s každým, kto mi chcel ukradnúť, čo bolo moje. Neklamal by som vás. Ja nikdy,“ riekol, vediac, že nehovorí pravdu. Jeho cestovateľský rozmer sa začal na konári, na ktorom sa vyliahol a skončil pri obrovskom dube na konci toho istého mesta.

„Ako si máme byť istí, že hovoríte pravdu?“

Filipova otázka sa stala jeho osudnou.

Vševidiaci Lacko sa naňho zďaleka zadíval. Prepichol ho dlhým a ostrým pohľadom. Pomaly k nemu pristúpil. Tipó, ktorý doteraz stál verne po Filipovom boku, ustúpil o dva kroky dozadu.

„Vševidiaceho Lacka nespochybňujeme,“ potichu skonštatoval.

Filip preglgol.

Na toto skutočne zabudol.

Vševidiaci Lacko sa k nemu zohol: „Keď chceš, precestuj svet a uvidíš sám! Ak mne neveríš, vlastným očiam budeš! Urob to skôr, ako o jedno z nich prídeš. Ak budeš priveľa rozprávať, neoplatí sa ti to.“ Potom sa otočil na svoje publikum, ktoré prestrašene hľadalo na celú scénu. „Ak sa všetci budete priveľa pýtať, zomriete! Poviem vám, čo potrebujete vedieť. Radšej držte krok s ostatnými. Pamätajte si: bohovia nás nepotrebujú!“

A opäť zmizol v dave prestrašených pohľadov, ako mal stále vo zvyku. Na jeho konci vzlietol do neba a stratil sa medzi vysokými ihličnatými stromami.

Holubí kolegovia sa udivene pozerali vôkol seba. Zároveň ich sprevádzali smutné a sklamané vzdychy; Lackova rozprava im tentokrát vôbec nezvýšila náladu.

Dokonca aj Filip nehybne stál v jednom jedinom nádychu, v ktorom sa ešte schovávali posledné stopy po Lackových slovách.

Tipó sa k nemu konečne odhodlal priblížiť. Napriek tomu, že vycítil Filipov hroziaci psychický pád, znovu sa vrátil k udiveným poznámkam na jeho a Lackovu adresu.

„Ty si ho naozaj nahneval. No, buď rád, že ti nevyďobal oči. Nemal od toho príliš ďaleko.“

Lackove nedobré názory o bohoch sa vo Filipovej a Tipovej mysli začali prehlbovať. Dlhý čas po jeho zmiznutí čakali, no nikto neprišiel. Neotvorilo sa nebo s omrvinkami a žiadny boh ich nenakrmil. Medzi holubmi pomaly narastala panika. Očakávania sa znižovali, až napokon niektorí z nich prepadli týmto strašným

myšlienkam o bohoch. Sú naozaj takí krutí? Zabudli na nás? Skutočne ich vôbec nezaujímame?

„Vševidiaci Lacko toho síce veľa zažil,” vravel Filip Tipovi pri večernom číhaní na potravu. Sedeli na akomsi drôte. „Ale čo ak má iba zlé zážitky, takže na tie dobré stránky nedokáže prihliadať?”

„Ale čo ak to dobré proste nie je, a preto o tom nedokáže rozprávať?”

„Prečo si taký odmietavý?”

„Ja?” prekvapil sa Tipó.

„Áno, stále hovoríš iba, čo ak to neexistuje, čo ak to nie je...”

„Ale, Filip, neviem o tom o nič viac ako ty. Každý má na vec iný názor. A po dnešnej nádielke, ktorá vlastne nebola, sa mi nemôžeš čudovať, že o bohoch pochybujem.”

„Nečudujem, ale vôbec nie si zvedavý.”

„Vadí to?”

„Ty sa nechceš dozvedieť prečo neprišli?”

„Asi chcem.”

„Pôjdeš so mnou?”

„Kam, pre božie chlebičky?!”

„Niekam ďalej. Skúsme nájsť potravu na inom mieste. Prečo sme sa usídlili v parku, kde je nedostatok omrvínok?”

„Kedysi ich bolo dosť.”

„A ty nechceš zistiť, prečo ich je odrazu tak málo?”

„Ani nie,” zasmial sa Tipó.

„Myslím to vážne, poďme!”

„Ale mne je tu dobre. Nikto na mňa neútočí – kto nás bude vonku strážiť?”

„Nikto.”

„To bude skvelé,” sarkasticky dodal Tipó.

„Ale budeme si sami pánmi. Máme krídla, tak prečo ich nepoužívame a stále sa bojíme?”

„Evidentne sa bojím len ja. Nie vzlietnutia, ale následkov. Dostaneme sa do oblakov – bude to skvelé, na zopár sekúnd. Ale potom, kam pôjdeme a čo budeme robiť? Kto nás zastreší?“

„Pôjdeme všelikde, kamkoľvek budeme chcieť.“

„To sa ti povie, keď nikoho a nič nepoznáme.“

„O to práve ide. O slobodu.“

„Na čo nám je sloboda, keď kvôli nej zomrieme?“

„Nezomrieme. A ak áno, tak aspoň to skúsime.“

„Používaš množné číslo, akoby som s tebou súhlasil.“

„Počítam s tvojimi krídlami,“ povedal Filip isto.

Tipo sa naňho udivene pozrel.

„Kto mlčí, ten svedčí. Takže súhlasíš.“

Tipo sa už-už chystal protestovať, no Filip, priebojník, pokračoval: „Zajtra pred ranným kŕmením. Tesne pred ním musíme zmiznúť.“

Tipo sa už nezmohol hádam na nič; bol unavený a nechcel sa púšťať do hádky so svojím kamarátom. Celú noc však vymýšľal plán, vďaka ktorému by sa vyhol odchodu z krdľa. Tušil, že klamať a Filipovi natárat, že zjedol otrávené alebo skazené omrvinky – naposledy minulý týždeň – by ho ešte viac podnietilo v hľadaní a pátraní po pravde o bohoch.

Pred ranným kŕmením sa Tipo vydal nájsť holubieho bossa, Vševidiaceho Lacka. Keď sa dozvedel o Filipovom úmysle, očami v dave začal hľadať jeho malé telo. Nemuseli naňho čakať dlho – predieral sa pomedzi sivé krídla svojich kolegov. Len čo Filip zazrel Tipa po boku Vševidiaceho Lacka, zmätene cúvol. Počas toho, ako sa opatrne blížil k dvojici, svojho priateľa zasypával karhavými grimasami.

„Nech sa páči, rob ako myslíš. Buď ako ja – nebojácny a ambiciózny. Ale späť sa nevracaj!“ zhúkol Vševidiaci Lacko. Filip sa zapýril, neveriacky pokrútil hlavou.

„Ako...?“

„Choď preč, leť kam chceš, ale v mojom krdli nie je priestor pre zbytočné otázky a nápady!“

„Prepáčte, ale hovoril som o rozumnom riešení,“ dovolil si protestovať Tipu, vykukujúci spoza Lacka.

„Nezdá sa vám to ako dostatočne rozumné riešenie?“

„Prepáčte, ale určite nie.“

„Tak leťte obaja! Veď vy zistíte, o čom je tento svet, keď sa ocitnete hore!“

„Ale my sme nechceli...“

„Ale áno, chceli! Chceli sme odísť pred tým a chceme aj teraz a nepotrebujeme vaše povolenie.“

„Filip!“

„Povedz mi, prečo si mu to prezradil? Mali sme sa vytratiť potichu. Teraz o tom vie takmer každý.“

„Chcel som, aby ťa presvedčil zostať, Filip. A neriskovať svoje krídla pre nič.“

„Choďte mi už preč zo zobáka! Háďajte sa niekde inde, tu už viac žiadne rozpory trpieť nebudem!“

Vševidiaci Lacko okolo seba začal nahnevane trepať krídlami. Filip a Tipu sa splašili a vyleteli čo najvyššie a najrýchlejšie, aby sa dostali preč z dosahu mocného súpera. Sadli na najbližší konár nad krdľom.

„Vravím, choďte preč! Toto územie je moje!“ pokrikoval Vševidiaci Lacko.

Filip a Tipu sa naraz vzniesli do vzduchu a obzerajúc sa po domove, leteli ďalej. Pristáli až o dve tehlové stavby ďalej, kde už naň nemali žiadny výhľad.

„Výborne, Tipu,“ ironicky poďakoval Filip. „Chcel som bez stopy zmiznúť. Ale ty nie, musel si vytvoriť paniku.“

„Ak si myslíš, že keby sme sa stratili a jedného dňa sa len tak, znenazdajky, vrátili a všetko by bolo v poriadku, tak si na omyle.“

„Ale aspoň by sme si mohli niečo vymyslieť. Napríklad, že nás niekto zvedol na zlé chodníčky alebo sa dohodnúť na nejakom príbehu, že sme sa stratili či niečo podobné.“ Na to sa Filip rýchlo spamätal: „Prečo si ma zažaloval Lackovi?!“

„A teraz som vyhnaný s tebou.“

„Prečo si mu povedal o mojom pláne?“

„Už to nie je náš plán?“

„Nie, nie je – prečo si mu to vykrákal?“

„Už som ti povedal, chcel som ťa prinútiť zostať.“

„Veď som ti hovoril, že chcem odísť!“

„Áno, ale absolútne ťa nezaujímalo, aký názor mám na to ja.“

„A teraz sme, vďaka tvojmu úžasnému nápadu, presne tam, kde by sme boli podľa toho môjho.“

„Nie sme. Sme vyhnaní. Nemáme sa kde vrátiť.“

„To na veci nič nemení.“

„Ale mení! A veľa! Odteraz nesmieme len objavovať, ale rovno sa pripravovať na prežitie v džungli. Počúvaš ma?!“

„Típo, pozri! Rozprávaš a ani si si nevšimol, kde sme.“

Típo sa porozhliadal okolo seba: „Ja viem, kde sme – nie sme doma!“

„Áno, práve to. Nie sme doma. Sme vonku. A nič sa nám zatiaľ nestalo.“

Akoby náročky presne v momente, kedy Filip vyslovil posledné slová, Típo vedľa neho ostro vykrikoval: „Bohovia!“ Filip prudko otočil hlavou. Típo sa nemýlil. Kráčali v početnej skupine, približne sedem párov dlhých mäsom pokrytých končatín.

„Pozri, ako sme nad nimi vysoko! Kto je bohom teraz?“ zasmial sa Filip. „Aha, sledujme ich!“ napadlo mu. Odrazil sa od plochy a vzniesol sa do povetria. Típo ho nasledoval. Pristáli na hrubom konári listnatého stromu pri božom holubníku. Pozorovali

skupinku, ktorá sa pristavila pred vchodom do tejto obrovskej stavby.

Vždy sú takí hluční? zamýšľal sa Tipo. Veru, mal pravdu – bohovia po sebe kričali, hádali sa bez príčiny, smiali, lepili sa na seba a dokonca si cez ústa podávali potravu.

Typo sa obzrel za svojím kamarátom.

„Aké úžasné!” zvolal Filip.

Áno, úžasné, pomyslel si Tipo.

GÁLOVÁ ADRIANA, 18 rokov

Vlákno jednej strany

Vlak sa pohol. Bežal. Triasol sa. Vrčal. Jeho nohy už necítili ťažobu vydýchaného vzduchu. Podrážka sa dotýkala úplne inej formy podložia. Štrk. Kamene. Špina. Nie a nie sa pohnúť z tejto prašivej prašnej cesty. Strach z blížiaceho sa odmietnutia? Možno. Hľadel do vlastných očí oproti miestu, z ktorého vystúpil. Prišli mu ako z kameňa. Nudné chladné skaly vsadené do dier v lebke.

Hlavou mu bežalo len to, či ju to neodstraší. Posledné kvapky mladosti mu umreli na tmavom skle. Zakopal ju hukl prichádzajúceho vlaku. Stratila sa už na prelome tisícročí snád' už pred Kristom. Hodiny mu hrali závod s časom. Vyhrávala trhlina uprostred. Kožene pútko kričalo o pomoc.

Nohy sa mu predbiehali, ako len vládali. Nenáhli sa. Len idú. Ich cieľ je na štvrtej ulici naľavo. Zrýchlili tempo. Asi si predstavili ten veľký biely dom s terasou a stromom. Tak si to cudzinec v tomto

meste predstavoval. Každý to tam tak mal. Tento dom mal byť iný. Mal byť jej. Či jej muža?

Modré oči ženy s kučerami sa mu vryli do duše. Tak hlboko, že na sklonku svojho života, keď mu už kuvik kuviká na cestu sa on vydal za ňou. Spoznali sa niekedy v sedemdesiatom siedmom. Nemecký priateľ mu kradne spomienky. Spája si to so smrťou Ivana Stodolu. Vkrádal sa k nej do izby aby ju pozoroval ako spí. Mali spolu čarovný vzťah, ktorý im zničila jeho žena. V určitom veku určité ženy ostávajú odporné neurotické svine. Tá jeho sa tak už narodila.

Nohy míňali dom za domom a hlava si už nepamätala začiatok. Treba si pamätať začiatky?

„Stratili ste sa?“ zaznel udivený hlas za pravým ramenom muža.

„Prosím?“ cudzinec v tomto neveľkom meste sa otočil. „Nie, ja...“ odmlčal sa.

Domáci sa s ľútosťou pozeral do jeho mokrých očí. Muž si ani neuvedomoval, že mu z nich vytekajú slzy.

„Pomôžem vám? Kam sa chcete dostať? Máte adresu?“ s ľútosťou na perách sa ozvalo z úst muža, ktorý vyzeral tak ochotne a pritom tak nenútené sedliacky.

Oproti upravenému staršiemu pánovi vyzeral len ako obyčajný robotník, ale v porovnaní s vonkajším svetom sa zdal až priveľmi nóbl.

„Prišiel som navštíviť starú známu a trošku som sa hlavou zabudol v minulosti. Prepáčte, ak som pôsobil zmätene. Býva už len dve ulice odtiaľto, ale ďakujem za ponúknutú pomoc,“ sklonil hlavu a chytil si klobúk, ktorý si pozdvihol na znak lúčenia.

Muž sa nonšalantne vrátil k svojej predošlej práci, ktorá spočívala v tom, že zametal prach z miestneho chodníka. Prach, ktorý na chvíľu skryl aj jeho spomienky. Nevyzameta ich.

Pred rokmi, nikto nevie pred koľkými, sa stretával s touto ženou pravidelne. Nervy v hlave si možno nepamätali dôvod prečo za ňou

ide, nohy tiež nie, ale každý dom mu vynáral novú a novú spomienku.

Spomenul si, ako spolu chodievali do jednej reštaurácie pri móle. Bola tam veľká luxusná reštaurácia vo vodáckom štýle s veľkými oknami a modrými závesmi. Za peniaze jeho ženy si mohol kúpiť aj celú tu reštauráciu. Pokojne aj s mólom a jazerom okolo. Žena, s ktorou sa stretával, mala kučeravé tmavé vlasy a modré oči. Jeho manželka ju asi nenávidela. Nevedel to presne. Len mala vždy zaťaté zuby a mlčala. Alebo kričala. Syn sa tváril, že ju nepozná, ale jemu to bolo jedno.

Dvakrát do týždňa. To isté miesto. Tá istá žena. On.

Zahýnal na jej ulicu. V diaľke sa objavil dom, ktorý sa mu zdal taký známy. Na začiatku svojho malého veľkého dobrodružstva ani len nevedel, prečo kráča, kam kráča a prečo robí, čo robí.

Cudzie mesto mu už nebolo cudzie v každom bode.

Zaklopal. Srdce sa mu rozbúšilo a v tepnách sa zastavila krv. Žiadna kvapka už neurobila ani krok.

Kľučka sa pomaly otvárala a za nimi bola ona. Hlavou mu preletelo všetko. Každá sekunda. Minúta. Hodina. Stratená chvíľa. Žena stála, akoby bol za dverami duch.

„Oci!“ vzlykla.

Cena JUDr. Petra Škultétyho

PAVLOVÁ SÁRA, 13 rokov

Zatvárajte okná!

Nevníkala som skoro vôbec nič. Ležala som na zadnom sedadle auta. Mamina ma upokojovala, a ocino prekračoval všetky rýchlosti. Oslepovali ma pouličné lampy. Už si ani nepamätám ako som vošla

do nemocnice. Viem len, že zo mňa neboli nadšení, a dlho ma vláčili po celej nemocnici. Nakoniec ma vyložili na nejakú otrasnú izbu. Napojili ma na infúziu, mamina mi dala pusú a odišli. V noci som sa neustále budila. Ráno som sa zobudila skoro. Nemala som čo robiť. Prešla hodina. Sestrička akosi neprichádzala. Na mobile žiadne SMS. Ba ani signál. Poobzerala som sa po izbe. Bola tam len stará nefunkčná telka, veľká skriňa a nočný stolík s tromi šuflíkmi. Horko ťažko som sa k nemu otočila, a otvorila som prvý z nich. Bolo v ňom veľa prachu a stará lieky. V druhom sa nachádzal sáčok s pokazeným obedom. Tretí išiel otvoriť len veľmi ťažko. Bola v ňom kartónova krabička. So zatajeným dychom som ju otvorila, pomaly som nakukla dovnútra áááá... dvere sa rozleteli a vošla sestrička. V ruke mala tácku s takzvaným obedom. „Čo to máš?“ spýtala sa. „Nič, len takú starú krabičku.“ odpovedala som. „Daj, vyhodím to.“ Zobrala mi ju, položila mi obed na stôl a stratila sa na nemocničnej chodbe. Jej slová som však nevnímala. Hľadela som na môj obed. Smrdel ako to čo bolo v šuflíku. Voda so zeleninou, ktorá bola údajne polievka a krabičkový džús z Kauflandu po záruke. Zrak mi padol na papierik na zemi. Zdvihla som ho. Bolo na ňom napísané „Zatvárajte okná!“ . Á v slove okná bolo rozmazané. Chvíľu som naň hľadela no potom som ho pokrčila a zahodila. Opäť som zaspala. Zobudila som sa okolo druhej ráno. Bolo mi neskutočne zle. Chcela som si otvoriť okno no potom som si spomenula na papierik. Radšej nie. Postavila som sa z postele no hlava sa mi zakrútila a hneď som aj spadla. Ledva som sa pozbierala a išla som hľadať sestričku. Našla som ju našťastie rýchlo. „Vráť sa späť do izby, prídem a postarám sa o teba.“. Poslúchla som ju. Zastala som pred dverami izby. Vo vnútri som počula malý rachot, vtrhla som do izby a tam...nič. Len otvorené okno. Asi prievan. Zavrela som ho a zvalila som sa do postele. Na sestričku som už nepočkala, a zaspala som. Ráno som sa zobudila na prichádzajúci šum na chodbe. Cítila som sa už lepšie a tak som sa tam rozhodla ísť pozrieť. Zvonku prišla dovnútra iná

sestrička. Nahodila som prekvapený výraz. „No...ahoj, vieš...mojej kolegyni sa stala taká...n-n-nehoda a...ja sa teraz o teba budem starať vieš no...hlavne tu pekne ostaň a...a nechod' na chodbu.“ Počkala som kým odíde a vybehla som von, no zastala som vo dverách. Sestričku z minulého dňa zakrývali čiernou plachtou a odnášali ju preč. Čo ma však viac zarazilo bola malá kartónová krabička neďaleko mojich dverí. Zodvihla som ju a zabuchla som sa späť do izby. Počula som kroky smerom k mojej izbe. Sestrička. Rýchlo som si ľahla späť do postele. Celý deň som si kontrolovala telefón. Stále žiadne správy. Začínala som sa celkom báť. Zobudila som sa o tretej ráno. Bolo mi zle rovnako ako prvú noc. Bolela ma ruka. Skoro som dostala infarkt...okno bolo...otvorené...dokorán... Prudko som sa otočila a uvedomila som si prečo ma bolí ruka. Dlhá a úzka silueta ma vtáhovala do tmy šepkajúc „Zatváraj okná poriadne, neber si veci čo ti nepatria.“ Zvrieskla som a vytrhla som ruku zo zovretia. Skotúľala som sa dole z postele a hlavu som si narazila o nočný stolík. Uvedomila som si že mám v ruke papierik. Ten papierik. Musela som konať rýchlo. Strčila som ho späť do krabičky a tú som vopchala do šuflíka. Celou silou som ho zabuchla. Náraz sa otriasol celou izbou. Okná sa zabuchli a do izby vtrhla sestrička. Prudko som to rozdýchavala. Vtom mi začal pípať mobil, a prichádzali všetky nedoručené správy:

„Ahoj zlato prepáč, že som sa ti neozvala skôr, je tu hrozný signál, zavolám neskôr.“

Zmeškaný hovor od Maminka:

„Ahoj dúfam, že je všetko v poriadku, nejako sa mi neozývaš.“

„Máš ešte čisté oblečenie?“

„Ukážem ti potom fotky je tu krásne.“

„Pozdravuje ťa teta Janka.“

„Zatváraj si v noci okná, vraj je u vás zima cmuk!“

Zoznam zúčastnených škôl

ZŠ Narnia, Banská Bystrica, Okružná 2
Súkromná ZŠ Wonderschool Bratislava, Bilíkova 34
ZŠ Bratislava, Holíčska 50
ZŠ Bratislava, Mudroňovava 83
ZŠ Bratislava, Vrútocká 58
ZŠ Bystré, Hermanovská 347
ZŠ Čierny Balog, Školská 51
ZŠ Filákov, Školská 1
ZŠ Galanta, Sídliisko SNP 49
ZŠ Giraltovc, Budovateľská 164
ZŠ Holíč, Školská 2
ZŠ s MŠ Hontianske Nemce 77
ZŠ SNP Horná Ždaňa 107
Cirkevná ZŠ sv. Michala Kendice 424
ZŠ Kežmarok, Dr. Daniela Fischera 2
ZŠ Košice, Drábova 4
ZŠ Košice, Staničná 13
ZŠ s MŠ Komjatná, Školská 290
ZŠ Levice, Ul. sv. Michala 42
ZŠ s MŠ Liptovský Mikuláš, Okoličianska 404/8c
ZŠ s MŠ Lokca, Školská 71/3
ZŠ Moldava nad Bodvou, Československej armády 15
ZŠ s MŠ Nenince, Školská 50
ZŠ Nesvady, Komenského 21
ZŠ s MŠ Pohorelá, Kpt. Nálepku 878
ZŠ Považská Bystrica, Stred 44/1
ZŠ Púchov, Mládežnícka 1434
CZŠ sv. apoštola Pavla, Sihelné 214
ZŠ s MŠ Stakčín, SNP 412

Spojená škola ZŠ Svidník, Centrálna 464
ZŠ Topoľčany, Škultétyho 11
ZŠ s MŠ Ondreja Štefku Varín
ZŠ Valča 81
ZŠ Veľký Krtíš, Ul. Komenského 4
ZŠ Vyhne 111
ZŠ Východná, Školská 790
ZUŠ Ján Cikker Banská Bystrica
ZUŠ Jána Albrechta Bratislava, Topoľčianska 15
ZUŠ J. Melkoviča, Stará Ľubovňa, Okružná 9
ZUŠ Karola Pádiveho Trenčín, Nám. SNP 2
ZUŠ Veľký Krtíš, Poľná 1
Gymnázium Bratislava, Ivana Horvátha 14
Gymnázium J. M. Hurbana Čadca, Ul. 17 novembra 1296
Gymnázium Michalovce, Ľ. Štúra 26
Gymnázium Františka Švantnera Nová Baňa, Bernolákova 9
Gymnázium Topoľčany, Ul. 17. novembra 1180
Gymnázium Tvrdošín, Školská 837
Gymnázium Žilina, Veľká Okružná 22
Súkromná stredná umelecká škola filmová Košice, Petzvalova 2
SOŠ Hlohovec, Nerudova 13
SOŠ pedagogická Modra, Sokolská 6
SOŠ Szakközépiskola Moldava nad Bodvou, Hlavná 54
SOŠ potravinárska Nitra, Cabajská 6

Obsah

Vyhodnotenie XXVII. ročníka celoslovenskej súťaže vo vlastnej literárnej tvorbe „Škultétyho rečňovanky“	3
Zoznam autorov ocenených prác XXVII. roč. „Škultétyho rečňovaniiek“	4
LEHETOVÁ Kamila: Čerešničky, Jarná nálada	6
Bublina, Nechceme vojnu	7
BODNÁRIKOVÁ Alžbeta: Konvalinky, Kamaráti	8
Margarétky	9
ARENDÁČOVÁ Júlia: bicyklovanie, jarné kvietky, sen, mamka	10
KOLLÁR Cyril Ján: Zdravá záhrada	11
Narodeniny	12
ČURLIKOVÁ Liliana: Dobrodružstvo v Pártyslave	13
VANEK Radoslav: Príhody mojej prababky	15
MELCHEROVÁ Katarína: xxx	17
tanec, xxx	18
xxx	19
WILMANOVÁ Tímea Anna: hviezdy, cez búrku	20
strom, pražské uličky	21
RUSŇÁKOVÁ Lenka: Volanie, xxx	22
SVORADOVÁ Alexandra: Chatujem, Sen	23
TELVÁKOVÁ Viktória: Variácie, Prebúdzanie, Omamné ticho	24
Ja a ty, Krása	25
IBRAHIMI Marianna: Dúha do neba	26
BABJÁKOVÁ Dorota: Čo sa stalo druhého novembra?	31
HIRKOVÁ Petra: Nebeský policajt	35
Oblaky štrajkujú!	36
SNOVÁTOR	38
HARTL Andrej: Deň v Drahovciach	42
KORITKOVÁ Natália Monika	49

ŠEBESTOVÁ Monika: Básnení, tůne, umírání touhou	52
sužování, jsem sám, báseň, Teď nejsem sama	53
umřít na samotu, pro psycholožku, kapky deště	54
blouzení, chlap, Trnava	55
myslení	56
MARTIŠKOVÁ Magdaléna: Línie, Načasovanie	57
Až po vrch	58
LAZARČÍK Kristián: vianočná	59
spomienková, o nás	60
JAROŠ Marek: potápam sa v minerálke	61
BAČA Andrej: Božské hriechy	63
KISSOVÁ Karin: Vševidiaci Lacko a jeho príbehy	70
GÁLOVÁ Adriana: Vlákno jednej strany	78
PAVLOVOVÁ Sára: Zatvárajte okná!	80
Zoznam zúčastnených škôl	83
Obsah	85

Škultétyho rečňovanky 2018

**Zborník ocenených prác XXVII. ročníka celoslovenskej súťaže
vo vlastnej literárnej tvorbe**

Zostavila: Mgr. Danka Šagiová

Zodpovedná: Mgr. Zuzana Unzeitigová

Vydala: BBSK - Hontiansko-novohradská knižnica

A. H. Škultétyho Veľký Krtíš

Počet strán: 88

Text neprešiel jazykovou úpravou

Vydanie: prvé

Rok vydania: 2018

ISBN 978-80-85577-47-1

EAN 9788085577471